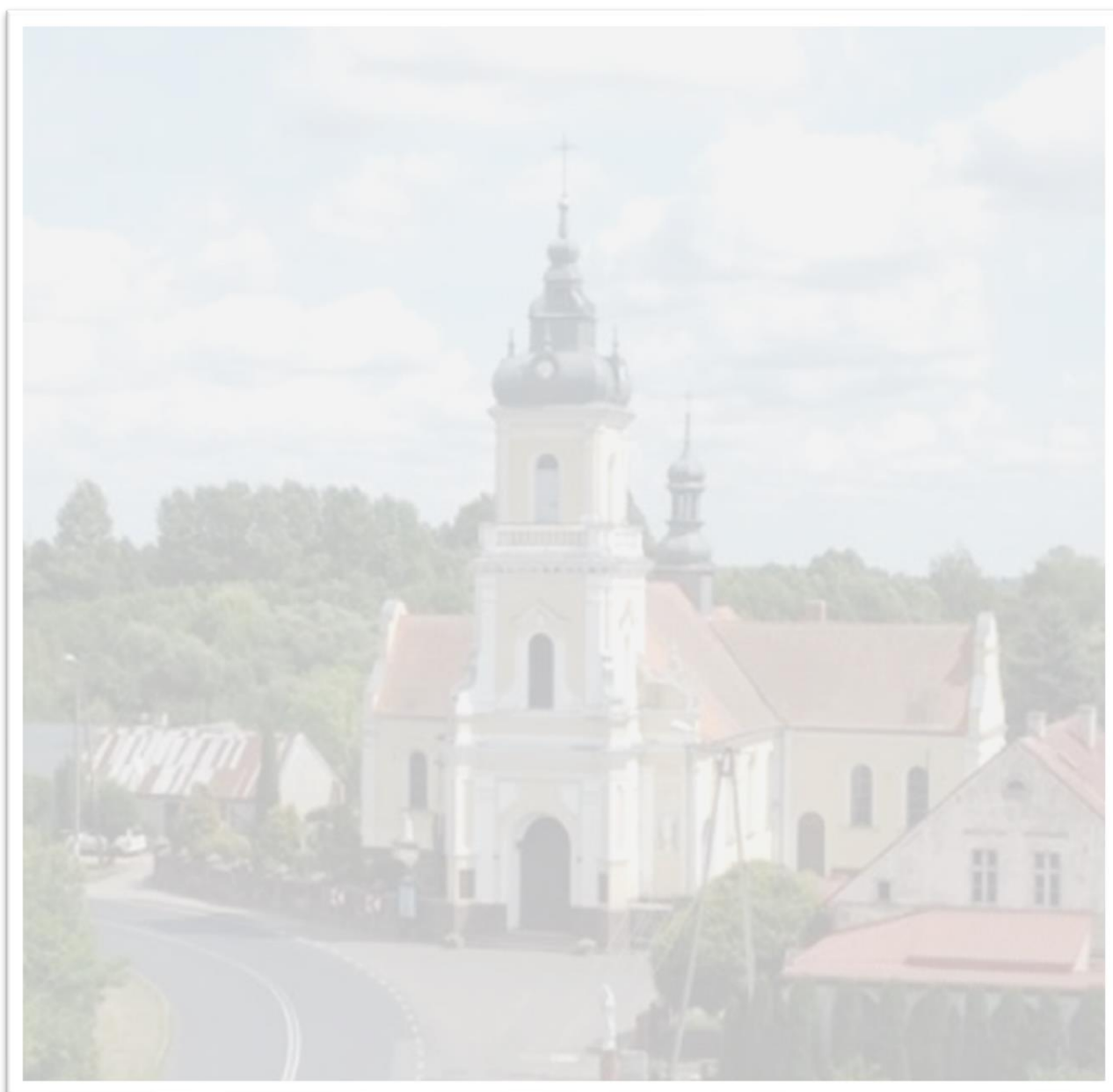

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKULSK NA LATA 2024-2031

Opracowanie: Pomorska Grupa Konsultingowa S.A

Autorzy:

mgr Romuald Meyer – Wiceprezes Zarządu

inż. Ewa Tyloch-Bojar – Specjalista ds. projektów

Bydgoszcz 2024

Spis treści

.....	0
Spis treści.....	2
Słownik	4
1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	5
1.2. METODOLOGIA PRAC	6
2. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI W GMINIE	8
2.1. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	8
2.2. WYNIKI ANKIETYZACJI.....	10
2.3. ANALIZA SWOT	11
2.4. WIZJA GMINY SKULSK.....	14
2.5. MISJA GMINY SKULSK	15
3. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	16
3.1. CEL 1 AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO	17
Cel operacyjny: 1.1. Aktywna społeczność lokalna.....	17
Cel operacyjny: 1.2. Wysoka jakość edukacji.....	18
Cel operacyjny: 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	18
3.2. CEL 2 NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA	19
Cel operacyjny: 2.1. Sprawna administracja	19
Cel operacyjny: 2.2 Wzmocnienie współpracy	20
3.3. CEL 3 WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ.....	20
Cel operacyjny: 3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	21
Cel operacyjny: 3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	21
3.4. CEL 4 OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	21
Cel operacyjny: 4.1. Budowanie świadomości ekologicznej.....	22
Cel operacyjny: 4.2. Ograniczenie presji środowiskowej	22
3.5. CEL 5 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	23
Cel operacyjny: 5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej.....	23
Cel operacyjny: 5.2. Modernizacja infrastruktury	24
Cel operacyjny: 5.3. Poprawa efektywności energetycznej.....	24
3.6. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM REALIZOWANE W OBSZARZE GMINY SKULSK.....	25

4.	SPÓJNOŚĆ STRATEGI ROZWOJU ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM I LOKALNYM.....	30
4.1.	STRATEGIE KRAJOWE	30
4.2.	STRATEGIE WOJEWÓDZKIE	31
4.3.	STRATEGIE REGIONALNE.....	34
4.4.	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	37
4.5.	SPÓJNOŚĆ STRATEGI ROZWOJU ZE STRATEGIAMI	44
5.	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	53
6.	MODEL STRUKTURY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SKULSK.....	56
6.1.	KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJOWE	56
6.2.	MODEL STRUKTURY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ	57
6.3.	USTALENIA I REKOMENDACJE DOTYCZĄCE PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ 70	
6.4.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIE SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ 73	
7.	FINANSOWANIE STRATEGII	75
8.	MONITORING STRATEGII.....	76
9.	SPIS RYSUNKÓW	82
10.	SPIS TABEL	83

Słownik

IOB - Instytucje otoczenia biznesu

KOF - Koniński Obszar Funkcjonalny

KPZK 2030 - koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

KSRR – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

KSRR 2030 -Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa

NGO - "non governmental organisations" organizacje pozarządowe

OSI – obszary strategicznej interwencji

OZE – odnawialne źródła energii

PPP - Partnerstwo Publiczno - Prywatne

PZPWW 2020+ - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+

SOR – Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

SOW - strategiczne obszary wsparcia w Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej

SRWW2030 - Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

TIK - technologie informacyjno-komunikacyjne

WOF - Wschodni Obszar Funkcjonalny

SJ – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

1. WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem, który wskazuje kierunki w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić sobie stały, zrównoważony rozwój, a jednocześnie dbać, aby mieszkańcom konsekwentnie polepszać warunki życia. Jej celem jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, co trzeba zrobić, aby sprawnie funkcjonować i zapewnić sobie możliwość rozwoju w przyszłości.

Strategia rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 została opracowana na podstawie informacji zebranych w Diagnozie Sytuacji Gospodarczej Gminy oraz na podstawie wyników przeprowadzonej ankietyzacji, natomiast wnioski wyciągnięte z etapu diagnostycznego stanowiły bazę dla sformułowania celów strategicznych oraz operacyjnych. Niniejsza Strategia jest istotnym dokumentem z perspektywy funkcjonowania gminy, nakreślającym kluczowe obszary priorytetowe oraz średniookresowe i długofalowe cele rozwojowe. Wskazuje także kierunki działań w przestrzeni gminy, jakie powinny być podejmowane przez władze gminy dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Omawiana strategia przedstawia także stan docelowy, do którego władze samorządowe powinny dążyć poprzez wdrażanie rekomendowanych działań wskazanych w ramach wyróżnionych celów strategicznych. Osiągnięcie założonych celów wymaga systematycznego monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć rozwojowych oraz efektywności procesu realizacji przyjętych zamierzeń.

W celu zwizualizowania sytuacji przestrzennej w Gminie opracowano model struktury funkcjonalno-przestrzennej z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych oraz elementów ładu przestrzennego. Model ten stanowi uproszczony obraz dla celów projektowania rozwoju społeczno-gospodarczego w przestrzeni oraz może służyć jako narzędzie koordynacji przestrzennej planowanych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Skulsk na Lata 2024-2031 została opracowana na zlecenie Urzędu Gminy Skulsk przez Pomorską Grupę Konsultingową S.A. z siedzibą w Bydgoszczy. W jej opracowaniu czynny udział wzięły przede wszystkim władze i przedstawiciele Urzędu Gminy Skulsk oraz kluczowi interesariusze, z punktu widzenia rozwoju jednostki samorządowej.

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę prawną do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Skulsk stanowi Uchwała nr LVII/538/2024 Rady Gminy Skulsk z dnia 12 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia procedur opracowania Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031.

Struktura niniejszej strategii uwzględnia zapisy znowelizowanej Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465) która stanowi, że strategia rozwoju gminy powinna zawierać:

- wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej;
- cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej;
- obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz

z zakresem planowanych działań;

- obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy (jeżeli takie zidentyfikowano) wraz z zakresem planowanych działań;
- system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów strategicznych;
- ramy finansowe i źródła finansowania strategii.

Zgodnie ze wskazaniem Strategia Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego. Strategia, jako podstawowe narzędzie prowadzenia polityki rozwoju została opracowana z uwzględnieniem i w oparciu o dokumenty strategiczne oraz planistyczne na szczeblu krajowym, regionalnym oraz lokalnym takie jak:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020r. (z perspektywą do 2030r.)
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 Regiony, Miasta, Obszary wiejskie,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska 2020+
- Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)
- Analiza Zróżnicowania Społeczno-Gospodarczego Wielkopolski Wschodniej 2022 r.
- Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040
- Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030,
- Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy Skulsk 2023
- Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszaru dorzecza Odry
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy

1.2. METODOLOGIA PRAC

Pierwszym etapem prac nad Strategią Rozwoju Gminy Skulsk było opracowanie dokumentu *Diagnozy sytuacji w Gminie Skulsk*, w którym zestawiono dane o sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej gminy. Na tym etapie zebrane zostały szczegółowe dane z obszaru demografii, edukacji, kultury i dziedzictwa, rynku pracy, turystyki, środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury.

Strategia Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 stanowi dokument, w którym zawarto kluczowe zagadnienia zdiagnozowane na etapie *Diagnozy* i przedstawia nie tylko opis sytuacji obecnej wraz z uwarunkowaniami życia na tym obszarze, ale kieruje uwagę na obszary strategiczne, stanowiące potencjały rozwojowe z drugiej zaś strony wskazuje obszary problemowe.

W Strategii określono *Wizję i Misję Gminy Skulsk*, które są pierwszym kierunkowskazem do osiągnięcia docelowego stanu gminy w perspektywie najbliższych lat. Sformułowane dalej Cele strategiczne i Cele operacyjne, są wyznacznikiem bardziej szczegółowych kierunków działań dla władz określonych w perspektywie lat 2024-2031. Łącznie wyznaczono pięć celów strategicznych oraz dwanaście przyporządkowanych im celów operacyjnych.

Model Funkcjonalno-Przestrzenny przedstawiony w postaci graficznej jest wizualizacją sytuacji przestrzennej gminy. Zawiera główne aspekty determinujące możliwości i ograniczenia rozwojowe.

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI W GMINIE

2.1. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Gmina Skulsk jest gminą wiejską, położoną w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, należąca do powiatu konińskiego, wchodzącego w skład Subregionu Wielkopolski Wschodniej. Gmina Skulsk położona jest na granicy województwa wielkopolskiego i województwa kujawsko-pomorskiego, i sąsiaduje z sześcioma gminami ościennymi: gminą Jeziora Wielkie (powiat mogileński), gminą Kruszwica (powiat inowrocławski), gminą Piotrków Kujawski (powiat radziejowski), gminą Wierzbinek (powiat koniński), gminą Ślesin (powiat koniński), gminą Wilczyn (powiat koniński).

Na Gminę Skulsk składa się 22 sołectwa: Buszkowo, Buszkowo-Parcele, Celinowo, Czartowo, Czartówek, Dąb, Dzierżysław, Gawrony, Goplana, Kobylanki, Lisewo, Łuszczewo, Mielnica Duża, Mniszki, Paniewo, Pilich, Popielewo i Popielewo Folwark, Radwańczewo, Rakowo, Skulsk, Skulska Wieś.

Głównym ośrodkiem Gminy oraz siedzibą władz jest miejscowość Skulsk położona w centralnej części, pomiędzy dwoma jeziorami: Skulskim i Skulska Wieś, które rozdzielone są drogą krajową 25, na szlaku Bobolice – Bydgoszcz – Kalisz – Ostrów Wielkopolski, przebiegającą przez środkową część gminy.

W krajobrazie Gminy Skulsk dominują obszary wiejskie z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk i zajmują one 49,16 % powierzchni gminy oraz obszary wiejskie z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola zajmując 32%. Udział wód powierzchniowych wskazuje wartość 5,92% i zajmuje wysoką pozycję – w połączeniu z krajobrazem bagienno łąkowym stanowi ponad 10% pokrycie powierzchni gminy. Najmniejszą powierzchnię zajmują lasy – tylko 6,72 % powierzchni krajobrazu.

Gmina Skulsk jest bogata w obszary przyrodnicze prawnie chronione, w tym obszary ochrony przyrody: Natura 2000 Jezioro Gopło – obszar siedliskowy, Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska – obszar specjalnej ochrony ptaków; park krajobrazowy: Nadgoplański Park Tysiąclecia; Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz korytarz ekologiczny Gopło. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem w Gminie Skulsk wynosi ponad 60%.

Bogactwo przyrodnicze decyduje także o atrakcyjności turystycznej. Dostęp do jezior: Skulskiego, Skulska Wieś, Gopło, Czartowo, Czarne sprzyja rozwojowi przestrzeni o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych. Liczne ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne, lokalne szlaki rowerowe przebiegające przez ten obszar oraz szlak wodny – Wielka Pętla Wielkopolski stanowią zachętę dla odwiedzających. Walory turystyczne to także dziedzictwo kulturowe i obiekty zabytkowe w Galiszewie, Lisewie, Łuszczewie, Mniszkach, Warzymowie, oraz najbardziej rozpoznawalny kościół . pw. Narodzenia NMP w Skulsku.

Na koniec 2023 r., według danych GUS, Gminę Skulsk zamieszkiwało 5 716 osób, przy czym od 2018 roku obserwuje się systematyczny spadek liczby mieszkańców. Gęstość zaludnienia spada, co jest wynikiem ujemnego przyrostu w Gminie. W gminie Skulsk wskaźnik ten w 2023 r. wynosił 67,3 i był znacznie niższy w porównaniu z powiatem konińskim, gdzie gęstość zaludnienia wyniosła 81,6 osób na 1 km². Piramida wieku mieszkańców oraz liczba osób w wieku poprodukcyjnym potwierdza zjawisko starzejącego się społeczeństwa.

Na terenie gminy działają dwie państwowe szkoły podstawowe, oraz zapewniona jest opieka przedszkolna, brak jest natomiast żłobków. Głównymi ośrodkami kultury w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury oraz Biblioteka w Skulsku. Organizacją zajęć sportowych prowadzi Klub Sportowy Orion Skulsk.

Podstawowa opieka zdrowotna terenie Gminy zapewniona jest przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Skulsku, zaś opieka szpitalna i specjalistyczna przez Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie, do którego czas dojazdu wynosi ponad 30 min.

Działalność gospodarczą w Gminie w 2023 r. według danych GUS prowadziły 523 podmioty, z czego 97% to mikroprzedsiębiorstwa. Tylko dwa przedsiębiorstwa zapewniały zatrudnienie powyżej 50 osób. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 6,3%. Wśród bezrobotnych przeważającą większość stanowili mężczyźni (63%) oraz osoby w grupie do 30 roku życia. Długotrwale bezrobotnych na koniec 2023 roku było 127 osób.

W Gminie Skulsk obserwuje się regularny spadek liczby gospodarstw, najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha, jest to 46 % wszystkich gospodarstw. Ogółem użytki rolne w gminie wg danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2020 zajmują powierzchnię 5 549,9 ha, co stanowi 65% całkowitej powierzchni gminy. Większość użytków rolnych stanowi użytki pod zasiewami oraz łąki i uprawy trwałe. Lasy, zajmujące łącznie około 6 % całkowitej powierzchni gminy i grunty leśne stanowią niewielki odsetek udziału w powierzchni gruntów ogółem. Jakość bonitacyjna gleb w Gminie jest niska, najlepsze gleby, również te prawnie chronione klas wyższych, występują w zachodniej części Gminy.

Dla obszaru Gminy stwierdzono ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą, słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną i silne zagrożenie suszą hydrologiczną. Ogólny - łączny status zagrożenia suszą, określono jako silnie zagrożony, zaś stan wód powierzchniowych określono jako zły i konieczna jest jego poprawa.

Występują tu złoża surowców naturalnych, głównie złoża piasku i piasku ze żwirem, które są eksploatowane w miejscowości Mielnica Mała. Graniczne obszary południowe gminy to tereny na których występują złoża węgla brunatnego Ościstowo.

Na terenie gminy Skulsk, w miejscowości Lisewo i Goplana, zostały zewidencjonowane tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz osuwisko w miejscowości Gawrony.

Tereny zalewowe występują wzdłuż linii brzegowej Jeziora Gopło i są to obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i średnie, i wynosi odpowiednio 10% (raz na 10 lat) i 1% (raz na 100 lat) .

Gmina Skulsk ma dobre połączenie komunikacyjne z sąsiednimi miejscowościami. Poza głównym szlakiem drogi krajowej nr 25 istnieje sieć dróg powiatowych i gminnych. Planowana jest budowa obwodnicy miejscowości Skulsk. Brak jest połączenia kolejowego.

W 2023 r. ilość przyłączy wodnych do budynków w Gminie określono na 1397 szt., a ich łączna długość sieci to 128,6 km. Sieć kanalizacyjna ogólnospławna miała długość 17,8 km i zapewniała przyłącze dla 376 budynków. Większość gospodarstw domowych na terenie gminy nie ma podłączenia do kanalizacji zbiorczej i posiada indywidualne zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenie Gminy Skulsk nie ma możliwości składowania ani przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady przekazywane są do MZGiOK w Koninie.

Na terenie Gminy Skulsk brak jest sieci gazowej i sieci ciepłowniczej. Obecnie nie ma tu zainstalowanych elektrowni wiatrowych ani wodnych. Rozważana jest lokalizacja farm elektrowni wiatrowych w jej zachodniej części, na terenie wsi Parcele-Buszkowo, Popielewo i Kobylanki oraz w części południowo-wschodniej we wsi Dąb.

2.2. WYNIKI ANKIETYZACJI

W wyniku przeprowadzonej Ankietyzacji dokonano zestawienia indywidualnych spostrzeżeń mieszkańców w odniesieniu do poszczególnych aspektów życia w Gminie Skulsk. Zbadano poziom zadowolenia mieszkańców poddając ocenie różne aspekty życia i funkcjonowania w przestrzeni gminnej. Udzielone odpowiedzi pozwoliły m.in. na ocenę dostępności i jakości poszczególnych usług, stanu infrastruktury, zagospodarowania przestrzennego z punktu widzenia jej mieszkańców. Wybrane pytania ukierunkowane były na ustalenie głównych problemów społecznych, a także obszarów działań priorytetowych, które mają lub będą mogły mieć największy wpływ na rozwój Gminy. Ankieta składała się z 8 pytań, a jej rezultatem były niżej wyciągnięte wnioski.

W wyniku ankiety, spośród wszystkich aspektów opisujących Gminę najwyżej ocenione zostały walory krajobrazowe, stanowiące zdaniem ankietowanych zasadniczy potencjał oraz wpływające na atrakcyjność Gminy dla turystów. Podobnie oceniono dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji oraz możliwość ciekawego spędzania czasu, a także wskazano na poprawę zagospodarowania przestrzeni publicznych. Najgorzej postrzegana jest współpraca biznesu, branży rolniczej z uczelniami i centrami transferu wiedzy. Niezadowolenie z rynku pracy i możliwości zatrudnienia oraz niewiele atrakcyjnych miejsc pracy w branży przemysłowej były najczęściej wymienianymi niedogodnościami. Ponadto, źle oceniono dostęp do opieki zdrowotnej oraz dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie średnim, inaczej niż dostępność i jakość edukacji przedszkolnej – ocenionej jako dobrą.

Świadomość mieszkańców na temat problemów w gminie uplasowała zagadnienie bezrobocia wśród mieszkańców na pierwszym miejscu, zaraz po nim wskazano brak atrakcyjnych miejsc pracy zapewniających należyte warunki bytowe i zagrożenie ubóstwem. Ponadto, jako problem społeczny dostrzegany w coraz większym stopniu wskazano wzrost liczby osób starszych i konieczność dostosowania usług do potrzeb osób starszych. Kluczowe dla mieszkańców jest, aby zapewnić poprawę dostępu do opieki zdrowotnej.

W ramach obszarów priorytetowych wymagających działań wymieniono poza tym rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej, budowa nowych i modernizacja ciągów pieszo-rowerowych, budowa nowych i modernizacja istniejących dróg, rozwój infrastruktury sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii.

Jako grupa reprezentująca ogół mieszkańców ankietowani wskazali na potrzebę przeprowadzenia konkretnych inwestycji, wśród których najczęściej wskazywano budowę hali widowiskowo-sportowej oraz konieczność modernizacji sieci wodociągowej i rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy jednogłośnie wymieniali jako priorytetową konieczność przeprowadzenia rewitalizacji Kościoła w Warzymowie oraz remontu budynków GOK w Mielnicy Dużej i Ośrodka Zdrowia w Skulsku. Podkreślano także konieczność dalszej modernizacji dróg.

W podsumowaniu ankiety respondenci zapytani o to jak postrzegają obecnie Gminę Skulsk, uznali że atrakcyjność położenia Gminy Skulsk względem regionu stanowi jej zasadniczy atut, ponadto są silnie związani z miejscem, które jest przyjazne do życia oraz atrakcyjne do wypoczynku. Walory turystyczno-krajobrazowe oraz zabytki według znacznej większości wyróżniają Gminę Skulsk w regionie. Spośród przeprowadzonych w ostatnim czasie inwestycji w Gminie największym uznaniem cieszą się zmodernizowana Szkoła i Biblioteka w Skulsku, a także plaża w Skulsku i długo oczekiwana modernizacja Oczyszczalni Ścieków.

Na pytanie o wizję gminy w roku 2030 najczęściej kojarzono Gminę Skulsk jako:

1. gminę zaspokajającą potrzeby mieszkańców, zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych,
2. gminę przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy,
3. gminę atrakcyjną turystycznie i przyrodniczo,

Jakość zarządzania oraz funkcjonowanie administracji publicznej w Gminie oceniono bardzo dobrze.

2.3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem pozwalającym na identyfikację mocnych stron (Strengths), słabych stron (Weaknesses), szans (Opportunities) oraz zagrożeń (Threats) Analiza Gminy Skulsk została opracowana na podstawie zidentyfikowanych w Diagnostyce Sytuacji w Gminie potencjałów i barier rozwojowych.

Układ analizy pozwala na rozpoznanie i określenie kluczowych aspektów sytuacji wewnętrznej w Gminie, oraz zdiagnozowanie bliższego i dalszego jej otoczenia w kontekście wzajemnego oddziaływania. Pozwala też spojrzeć na wybrane zagadnienia z szerszej perspektywy, oraz skupić się na tym, które aspekty są zdecydowanie wyróżniające i należy je wykorzystać, a nad którymi trzeba pracować.

W niniejszej analizie wykorzystano dane zgromadzone w ramach diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy, ankietyzacji przeprowadzonej wśród mieszkańców, jak również podczas spotkań przeprowadzonych z udziałem kluczowych interesariuszy gminy, tj. mieszkańców, radnych, przedstawicieli instytucji i jednostek organizacyjnych funkcjonujących na jej terenie.

- Korzystne usytuowanie komunikacyjne - bezpośredni dostęp do drogi krajowej nr 25
- Cenne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe prawem chronione
- Atrakcyjność turystyczna
- Bogata oferta szlaków pieszych i ścieżek rowerowych
- Tożsamość ludowa i regionalna, produkty regionalne

- Bogactwo zabytków
- Pielęgnowanie spóścizny kulturowej
- Potencjał i zaangażowanie mieszkańców
- Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i osób starszych
- Aktywne środowisko kulturowe i sportowe, zajęcia dla dzieci i młodzieży
- Modernizacja szkół i boisk
- Wzrost aktywności sektora MŚP,
- Brak uciążliwego przemysłu
- Zwodociągowanie w ponad 95%
- Sukcesywna modernizacja oświetlenia ulicznego
- Rozbudowana sieć dróg gminnych
- Niski poziom przestępczości,
- Działania inwestycyjne Gminy
- Brak zadłużenia Gminy

SŁABE STRONY

- Niewystarczająca infrastruktura turystyczna, niewspółmierna do możliwości
- Jakość nauczania w szkołach
- Niski poziom nauczania- relatywnie niskie wyniki z egzaminów
- Dostęp do szkolnictwa średniego, zawodowego
- Dostęp do bazy przedszkoli, klubików i żłobków
- Odległość od ośrodków miejskich
- Dostęp do leczenia specjalistycznego
- Niski przyrost naturalny, niekorzystne długofalowe prognozy demograficzne
- Indywidualny transport samochodowy
- Brak specjalistów o pożądanym kwalifikacjach
- Innowacyjność gospodarki
- Wykluczenie cyfrowe
- Skuteczność edukacji ekologicznej
- Wysoki wskaźnik bezrobocia
- Brak kompleksowej infrastruktury kanalizacyjnej
- Mała ilość terenów uzbrojonych
- Stan dróg gminnych
- Brak sieci gazowej
- Niska jakość ogólna wód powierzchniowych,
- Niski poziom lesistości, brak małej infrastruktury zielonej
- Ogrzewanie smogowe - węglowe źródło ciepła,
- Jakość przestrzeni publicznej
- Mało terenów zielonych w poszczególnych sołectwach i tzw. drobnej infrastruktury zielonej
- Słaby Marketing Miejsc – walory gminy znane miejscowym, ale nierozpoznawalne na zewnątrz.

- Niskie kompetencje pracowników instytucji publicznych, brak szkoleń
- Słabe wykształcenie potencjalnej siły roboczej

O SZANSE

- Wysoki potencjał środowiska naturalnego
- Rekultywacja gleb
- Zalesienie gminy
- Rozwój rolnictwa ekologicznego
- Ekoturystyka
- Aktywnie działające organizacje pozarządowe, promujące walory Gminy
- Świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego
- Dbłość o tradycję lokalną i szerzenie jej w regionie
- Rozbudowa połączeń dla rowerowych szlaków turystycznych
- Włączenie oferty rekreacyjnej do szlaków o zasięgu ponadlokalnym i krajowym
- Rozbudowa infrastruktury turystycznej
- Budowa obwodnicy Skulska
- Partnerstwo międzygminne
- Organizowanie imprez i wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym
- Zaangażowanie obywatelskie
- Wykorzystanie środków pomocowych UE i innych,
- Lobbying radnych i parlamentarzystów,
- Wspieranie współpracy między partnerami społeczno-gospodarczymi, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, podmiotami prywatnymi
- Aktywni przedsiębiorcy wizytówką Gminy
- Zaangażowanie w rozwój lokalnych władz Gminy
- Współpraca w ramach projektów międzynarodowych
- Wzrost świadomości społecznej w zakresie ekologii
- Korzystanie ze wsparcia programów na rzecz ochrony środowiska i klimatu
- programy poprawiające jakość powietrza i obniżające emisję CO₂
- stymulowanie i wspieranie inicjatyw służących rozwojowi regionalnemu

T ZAGROŻENIA

- Konsekwencje społeczne niekorzystnej sytuacji demograficznej
- Niekontrolowane ubożenie środowiska naturalnego
- Postępująca degradacja wód
- Brak partycypacji w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
- Ograniczanie do zagadnień i działań w obrębie gminy

- Antropopresja w zakresie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie
- Brak współpracy z gminami ościennymi w działaniach na rzecz ochrony środowiska
- Ujemny przyrost naturalny i postępujące procesy starzenia się społeczeństwa;
- Migracja i emigracja osób młodych i wykształconych
- Choroby cywilizacyjne
- Niestabilność krajowych regulacji prawnych
- Ograniczenie możliwości rozwoju gospodarczego - wysoki udział obszarów chronionych
- Konkurencja innych gmin w pozyskiwaniu inwestorów
- Niekorzystne skutki zmiany klimatu
- Pauperyzacja
- Niska efektywność realizowanych działań i brak monitorowania założonych celów

2.4. WIZJA GMINY SKULSK

Wizja przedstawia przyszłościowy obraz, wyobrażenie gminy, czyli najbardziej pożądany stan docelowy, do którego powinny dążyć władze Gminy w perspektywie najbliższych lat. Warunkiem osiągnięcia takiego stanu jest podjęcie szeregu działań w oparciu o posiadane zasoby, których implementacja pozwoli na realizację wyznaczonej wizji jako stanu docelowego.

WIZJA GMINY SKULSK

Skulsk to przyjazna dla mieszkańców i otwarta na turystykę gmina, charakteryzująca się wysokim poziomem estetyki oraz ładem przestrzennym. Silnie rozwinięta tożsamość lokalna dzięki pielęgnowanej od wieków tradycji sprawia, iż Gmina Skulsk wyróżnia się spośród innych jednostek administracyjnych w regionie. Dziedzictwo kulturowe, ponadprzeciętne walory środowiska naturalnego i krajobrazu, tworzą doskonałą przestrzeń turystyczną, a walory Gminy skutecznie wykorzystują również lokalni przedsiębiorcy.

2.5. MISJA GMINY SKULSK

Misja określa generalny, przewodni kierunek rozwoju, w którym zmierza gmina w określonym horyzoncie czasowym. Stanowi ona niejako cel dla władz samorządowych, który powinien przyświecać w trakcie realizacji działań zapewniających rozwój społeczno-gospodarczy, zaspokajanie potrzeb i poprawę jakości życia lokalnej społeczności.

Gmina Skulsk aktywnie wykorzystuje swoje potencjały do tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju gospodarczego, kreując racjonalne możliwości zagospodarowania przestrzeni gminnej z poszanowaniem bogactwa środowiska naturalnego i dbając o zaspokajanie potrzeb jej mieszkańców i gości.

3. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Pierwszym etapem prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Skulsk było opracowanie *Diagnozy sytuacji w Gminie Skulsk*. Zebrane dane o sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej pozwoliły na rozpoznanie indywidualnych cech charakteryzujących Gminę i analizę pod kątem kluczowych zagadnień z perspektywy jej przyszłego rozwoju. Analiza obejmowała szeroki obszar tematyczny z koncentracją wokół zagadnień demografii, edukacji, kultury i dziedzictwa, sytuacji społecznej, rynku pracy, turystyki, środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury dróg i mediów. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji w Gminie jak również wyniki przeprowadzonej ankietyzacji, stanowiły podstawę do wyznaczenia celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju w Gminie Skulsk.

Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne oraz działania wyznaczone do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne	Działanie
CEL 1: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO	1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej
		1.1.2 Wyposażanie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców
	1.2. Wysoka jakość edukacji	1.2.1 Podniesienie jakości infrastruktury oświatowej i poprawa jakości kształcenia
		1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
	1.3.1 Podejmowanie działań ułatwiających mieszkańcom przejście przez proces sprawiedliwej transformacji	1.3.2 Szkolenia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
		1.3.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych
2.1. Sprawna administracja		
CEL 2: NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA	2.1. Sprawna administracja	2.1.1 Zwiększenie poziomu wykorzystania finansowania zewnętrznego
		2.1.2 Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności e-usług publicznych i sieci informatycznej
		2.1.3 Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej
	2.2 Wzmocnienie współpracy	2.2.1 Poprawa wydajności współpracy samorządowej i poza samorządowej
		2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
		2.2.3 Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) w zakresie rozwoju gospodarczego gminy
CEL 3: WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	3.1.1 Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków
		3.1.2 Działania na rzecz promocji gminy i wspieranie aktywności mieszkańców
	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne	Działanie
		3.2.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
CEL 4: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	4.1.1 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych, w tym działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu
		4.1.2 Racjonalne i ekonomiczne zarządzanie gospodarką wodną oraz rozwój sieci melioracji i budowa zielono-niebieskiej infrastruktury, gospodarka odpadami.
	4.2. Ograniczenie presji środowiskowej	4.2.1 Projekty ograniczające antropopresję w zakresie ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie
		4.2. Działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych, ochrona zasobów wód oraz zalesianie
CEL 5: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	5.1.1 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości
		5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa
	5.2. Modernizacja infrastruktury	5.2.1 Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej
		5.2.2 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
		5.2.3 Poprawa jakości infrastruktury sieciowej i gospodarki odpadami
	5.3. Poprawa efektywności energetycznej	5.3.1 Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
		5.3.2 Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej
		5.3.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego

3.1. CEL 1 AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO

Pierwszy cel strategiczny odnosi się do całokształtu podejmowanych działań ukierunkowanych na aktywizację mieszkańców, czego rezultatem będzie włączenie ich w życie społeczne i sprawy gminy. Podejmowane działania powinny także sprzyjać integracji społeczności lokalnej, a także służyć poprawie jakości życia, wynikającej z troski władz gminy o dobro wszystkich mieszkańców. Jakość edukacji i inwestycje związane z dostosowaniem wyposażenia jednostek oświatowych w nowoczesne narzędzia i technologie nauczania są jednym z głównych priorytetów w kwestii kształcenia i poszerzania umiejętności najmłodszego pokolenia. Równie istotne będą działania wspomagające aktywizację osób bezrobotnych a także otoczenie wsparciem osób starszych i niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny: 1.1. Aktywna społeczność lokalna

Cel przewiduje podejmowanie szerokiego wachlarza działań prowadzących do aktywizacji wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku. Organizowanie wydarzeń gminnych z udziałem władarzy tj. imprezy cykliczne, zawody sportowe, wydarzenia kulturalne czy inne spotkania otwarte stanowić będą okazję spotkań i wielopłaszczyznowej integracji. Dążąc do aktywizacji mieszkańców

ważne jest również wyposażenie terenów publicznych w infrastrukturę sportową i rekreacyjną umożliwiającą mieszkańcom spędzanie wolnego czasu na świeżym powietrzu, w zdrowy i bezpieczny sposób. Działania gminne powinny być także ukierunkowane na tworzenie miejsc przyjaznych i dostępnych dla mieszkańców poszczególnych sołectw, np. zielonej infrastruktury, siłowni zewnętrznych, świetlic wiejskich, klubów seniora, itp. Miejsca te powinny być odpowiednio wyposażone m.in. w ławki, stoliki, stojaki na rowery, tak aby sprzyjać integracji i wspólnemu spędzaniu czasu. Ponadto, gmina odpowiedzialna jest za zapewnienie dobrej jakości życia wszystkim mieszkańcom, niezależnie od wieku, statusu materialnego czy stanu zdrowia. Szczególnie istotna jest dbałość o osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym o osoby starsze, dla których konieczne będzie zapewnienie dodatkowego wsparcia np. organizacja spotkań i zajęć terapeutycznych, tworzenie miejsc opieki dziennej, opieka wytchnieniowa i inne programy wsparcia. Istotnym przedsięwzięciem jest również organizacja dziennych środowiskowych domów samopomocy, które jako ośrodki wsparcia, służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują potrzebujące osoby do życia i funkcjonowania w społeczeństwie, stanowiąc jego część.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej

1.1.2 Wyposażenie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców

Cel operacyjny: 1.2. Wysoka jakość edukacji

Podniesienie jakości kształcenia wymaga kompleksowego podejścia, które obejmuje różne aspekty edukacji. Regularne szkolenia oraz programy rozwoju zawodowego dla nauczycieli pomogą im aktualizować wiedzę i poznawać nowe metody nauczania. Zastosowanie nowoczesnych technologii takich jak e-learning i narzędzia multimedialne typu platformy edukacyjne oraz korzystanie z zasobów cyfrowych, które angażują uczniów i ułatwiają naukę, jako nowoczesne narzędzia nauczania sprzyjają lepszemu przyswajaniu wiedzy i pomagają rozwijać zainteresowania. Podniesieniu jakości nauczania pomoże również zapewnienie dobrze wyposażonych sal lekcyjnych, bibliotek, pracowni komputerowych, laboratoriów itp. Implementacja tych działań na etapie edukacji szkoły podstawowej w Gminie Skulsk może prowadzić do znacznego podniesienia jakości kształcenia, przygotowując uczniów do lepszego radzenia sobie na etapie dalszej edukacji, a ostatecznie na rynku pracy. Przystosowanie i zwiększanie umiejętności związanych z obsługą nowych technologii dzieci i młodzieży na etapie kształcenia podstawowego wpływa na niwelowanie cyfrowego wykluczenia.

1.2.1 Podniesienie jakości infrastruktury oświatowej i poprawa jakości kształcenia

Cel operacyjny: 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu obejmuje szereg działań mających na celu zapobieganie negatywnym skutkom przemian społeczno-gospodarczych. Zapewnienie sprawiedliwej transformacji w Gminie to nie tylko dążenie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, ale także zapewnienie, że te zmiany są przeprowadzane w sposób sprawiedliwy i dostępny dla całej społeczności lokalnej. Wsparcie dla rozwoju sektora energii odnawialnej, takiego jak farmy wiatrowe, fotowoltaika, biogazownie, stanowi pewien potencjał dla rozwoju gminy i dodatkowo może dostarczyć nowych miejsc pracy. Udział w projektach i programach jest także szansą na zwiększenie dostępu do szkoleń i poszerzenia umiejętności zawodowych, szczególnie dla osób bezrobotnych. Zwiększenie zainteresowania i zaangażowanie mieszkańców i przedsiębiorców w procesy decyzyjne dotyczące transformacji pozwoli na nawiązanie dialogu oraz

dopasowanie najlepszych rozwiązań. Wsparcie dla rozwoju innowacji w Gminie a szczególnie dla wdrażania inwestycji eko-innowacyjnych wykorzystujących nowoczesne technologie będą sprzyjać wzmocnieniu konkurencyjności Gminy.

Dla wyrównania szans rozwoju dla wszystkich grup społecznych ważnym będzie polepszenie sytuacji osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich działaniami wspomagającymi aktywizację i wzmocnienie ich kompetencji i umiejętności zawodowych. Podjęcie współpracy z odpowiednimi instytucjami z ramienia gminy oraz uczestniczenie w projektach, które pomogą dopasować program szkoleń aktywizacyjnych i ograniczyć skalę bezrobocia w Gminie pomoże wspomóc mieszkańców w dostosowaniu przygotowania zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Ponadto władze gminy powinny dążyć do zapewnienia mieszkańcom dostępu jak najlepszej jakości usług związanych z ochroną zdrowia. Konieczna jest modernizacja budynku placówki opieki zdrowotnej w Skulsku w celu zapewnienia właściwych warunków leczenia oraz rehabilitacji, i dostosowanie oferty leczenia do zmieniających się potrzeb społeczeństwa. Otoczenie opieką osób starszych i niepełnosprawnych przewiduje działania związane także z przystosowaniem infrastruktury i wyposażenia na terenie Gminy do potrzeb tej grupy społecznej.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

1.3.1 Podejmowanie działań ułatwiających mieszkańcom przejście przez proces sprawiedliwej transformacji

1.3.2 Szkolenia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

1.3.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

3.2. CEL 2 NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA

Cel drugi obejmuje wszelkie działania związane z usprawnieniami i rozwojem usług administracyjnych świadczonych przez gminę w służbie mieszkańcom i przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze Gminy. Zdefiniowane cele operacyjne ukierunkowane są na społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania jednostki, z uwzględnieniem działań opartych na budowaniu relacji sprzyjających rozwojowi gminy. Otwarcie na współpracę w realizacji projektów na poziomie regionalnym i wojewódzkim oraz partycypacja w konsultacjach projektów i badaniach rozwojowych, mogących stanowić szanse dla rozwoju Gminy Skulsk będzie determinować postrzeganie jej jako aktywnie zaangażowanej w działania na rzecz interesu Gminy i jej mieszkańców. Uczestniczenie w projektach regionalnych i wojewódzkich stanowi także okoliczność sprzyjającą nawiązaniu kontaktów z potencjalnymi inwestorami.

Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno Prywatne na terenie Gminy Skulsk może przyczynić się do budowania relacji władz jednostki z podmiotami prywatnymi, tworzenia pola do wymiany wiedzy i doświadczenia, a także przysłużyć się do zwiększenia efektywności i innowacyjności świadczonych dóbr i usług na rzecz lokalnej społeczności.

Cel operacyjny: 2.1. Sprawna administracja

Dążąc do rozwoju społeczno-gospodarczego istotnym jest zapewnienie właściwego poziomu usług administracyjnych oraz narzędzi pracy wspierających te działania. Wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych jest jednym z najistotniejszych stymulatorów rozwoju, które konsekwentnie wdrażane pozwalają na podnoszenie kwalifikacji, a co za tym idzie jakości

świadczenia usług. Zapewnienie odpowiedniego poziomu szkoleń dla pracowników administracji publicznej pozytywnie wpłynie na zwiększenie dostępności jednostek. Nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne ułatwią i usprawnią reagowanie na potrzeby obywateli oraz przedsiębiorców. Ważne jest eliminowanie barier rozwoju e-usług i zapewnienie dostępu do szerokopasmowej sieci. Uwzględniając brak możliwości finansowania inwestycji wyłącznie ze środków własnych powinno się planować potrzeby i sukcesywnie monitorować możliwość skorzystania z zewnętrznego kapitału, w tym finansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021-2027) oraz w formie dotacji, subwencji, innych funduszy Unii Europejskiej, dotacji z funduszy celowych, specjalnych czy instytucji międzynarodowych.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

2.1.1 Zwiększenie poziomu wykorzystania finansowania zewnętrznego

2.1.2 Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności e-usług publicznych i sieci informatycznej

2.1.3 Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej

Cel operacyjny: 2.2 Wzmocnienie współpracy

Dążąc do usprawnienia działań administracyjnych i wzmocnienia dynamiki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Skulsk konieczne jest podjęcie współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego (gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi), jak też z organizacjami pozasamorządowymi (np. fundacjami czy stowarzyszeniami). Zaangażowanie przedstawicieli urzędu i udział w projektach o szerszym zasięgu jest kluczowy dla wzmocnienia pozycji na arenie regionu i województwa i jest szansą na nawiązywanie współpracy i podejmowanie inicjatyw na rzecz projektów o zasięgu lokalnym i regionalnym. Wspólna realizacja przedsięwzięć daje również możliwość wymiany informacji i doświadczeń związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych i efektywniejszą realizację projektów. Dodatkowo, ukierunkowanie współpracy na Partnerstwo Publiczno-Prywatne, czyli PPP jest szansą na rozwój współpracy między sektorem publicznym a prywatnym.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

2.2.1 Poprawa wydajności współpracy samorządowej i poza samorządowej

2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim

2.2.3 Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) w zakresie rozwoju gospodarczego gminy

3.3. CEL 3 WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ

Cel trzeci obejmuje szereg działań związanych z dążeniem do zrównoważonego rozwoju turystycznego Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem ekoturystyki. Możliwość wykorzystania zasobów przyrodniczych środowiska naturalnego jest niepodważalnym atutem Gminy Skulsk, który należy wykorzystać bez narażenia jej pierwotnego kształtu. Bogata flora i fauna objęta ochroną prawną, dostęp do jezior i objęcie znaczącej powierzchni Gminy obszarem NATURA 2000 narzuca wiele ograniczeń, z drugiej zaś strony oferuje niepowtarzalne w skali kraju możliwości aktywnego wypoczynku na łonie tutejszej przyrody, dlatego istotny potencjał upatrywać należy w turystyce ukierunkowanej na agroturystykę, ekologię i zdrowy styl życia. Rosnące zainteresowanie podróżami nieodkrytych dotąd rejonów, łączącymi w sobie możliwość poznania nowych miejsc o ciekawej historii, zabytków sakralnych a także tradycji regionalnych oraz zwyczajów kulinarnych jest dla Gminy Skulsk szansą wpisania się na mapę nieodkrytych dotąd miejsc. Dodatkowo, zaangażowanie potencjału mieszkańców i lokalnych

działaczy przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii służących promocji miejsc pozwoli wykreować wizytówkę Gminy Skulsk w formie otwartego zaproszenia dla turystów.

Cel operacyjny: 3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy

Gmina Skulsk cechuje się wysokim udziałem obszarów cennych przyrodniczo. Znaczną jej część stanowią obszary z dostępem do zasobów wodnych, a zachowane środowisko naturalne w nienaruszonej postaci i wpływa na stopień atrakcyjności przyrodniczej oraz rosnącej aktywności turystycznej w tym regionie. Oferta turystyczna obejmuje system ścieżek edukacyjnych, liczne szlaki piesze, rowerowe i wodne. Przez teren gminy przebiega Wielka Pętla Wielkopolski oraz sieć dróg rowerowych w ramach Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych. Potencjał gminy to także przejawy aktywności mieszkańców promującej Gminę Skulsk i związaną z tym miejscem „tradycja ochweśnicka”, jarmarki, legendy, pielgrzymki, obrzędy, tradycyjna kuchnia itp.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

3.1.1 Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków

3.1.2 Działania na rzecz promocji gminy i wspieranie aktywności mieszkańców

Cel operacyjny: 3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna

W ramach infrastruktury turystycznej przewidziane jest zapewnienie odpowiadającej na zapotrzebowanie bazy noclegowej, w tym agroturystycznej, oraz wyznaczenie i organizację przestrzeni związanej z rekreacją i wypoczynkiem. Przygotowanie i wyposażenie najczęściej odwiedzanych miejsc na terenie Gminy, szczególnie wzdłuż szlaków rowerowych, szlaków wędrówek pieszych w punkty informacyjne ułatwi przemieszczanie i wpłynie na ograniczenie negatywnych skutków turystyki w obrębie Gminy. Edukacja turystyczna propagująca szacunek dla przyrody i wyjaśniająca ważne zagadnienia ekologiczne a także ciekawostki przyrodnicze, będą zachęcać do zwiedzania miejsc o wybitnych walorach przyrodniczych i kulturowych na terenie Gminy Skulsk, w sposób świadomy i ekologiczny. Rozwój branży turystycznej i okołoturystycznej będzie szansą dla mieszkańców na zwiększenie zatrudnienia w tym sektorze i poprawę rynku pracy.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki

3.2.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej

3.4. CEL 4 OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Ochrona środowiska przyrodniczego w Gminie Skulsk jest zagadnieniem, które w kontekście planów zrównoważonego rozwoju stanowi poważne wyzwanie. Zachowanie obszarów chronionych w stanie niezmienionym może wydawać się sprzeczne z planami rozwoju gospodarczego, dlatego ważne ustalenie działań pozwalających na realizację przedsięwzięć z poszanowaniem unikalnych walorów przyrody z myślą o przyszłych pokoleniach oraz zaplanowanie procesów naprawczych w odniesieniu do wybranych zagadnień. Z uwagi na degradację środowiska konieczne będzie przywrócenie i utrzymanie odpowiedniej jakości środowiska naturalnego w szczególności wód powierzchniowych, których stan jest wynikiem długotrwałych procesów niekorzystnego oddziaływania gospodarki człowieka i braku edukacji. Konieczność rozpowszechniania wiedzy w zakresie ochrony środowiska oraz skutków niekorzystnego oddziaływania w Gminie Skulsk jest kluczowa, dlatego wśród najważniejszych działań podejmowanych przez władze Gminy przewidziane są kampanie informacyjne. Przewidują one m.in.

rozpowszechnianie wiedzy na temat obszarów chronionych w Gminie, działań na rzecz ochrony wód i gleb, ekologii, promocję selektywnej zbiórki odpadów oraz programów dofinansowania dla instalacji odnawialnych źródeł energii oraz zachęcanie do aktywnego uczestniczenia w projektach i działaniach ekologicznych.

Polityka ochrony środowiska ze strony Gminy powinna także obejmować realizację inwestycji w OZE, modernizację infrastruktury oczyszczania ścieków czy rozbudowę terenów zielonych oraz zalesianie, gdyż działania te będą mieć wpływ na podniesienie jakości środowiska i życia mieszkańców, a także przyniosą długoterminowe korzyści, również w postaci oszczędności dla budżetu gminy.

Cel operacyjny: 4.1. Budowanie świadomości ekologicznej

Budowanie świadomości ekologicznej w gminie jest jednym z kluczowych zagadnień, którego obszarem jest edukacja społeczeństwa na temat zmian zachodzących w środowisku i wpływu działalności człowieka na skalę tych zmian nie tylko w aspekcie globalnym, ale przede wszystkim lokalnym. Systematycznie podejmowana edukacja mieszkańców i udział w projektach mających na celu zdobywanie wiedzy na temat najnowszych trendów ekologicznych oraz wsparcie we wdrażaniu w życie rozwiązań wspomagających ograniczanie presji środowiskowej stanowiąc będą wymierne efekty.

Organizowanie warsztatów ekologicznych dla dzieci i dorosłych, konkursy np. na temat segregacji odpadów, a także wdrażanie proekologicznych rozwiązań w urzędach i jednostkach pozwoli na kompleksowe zaangażowanie wszystkich mieszkańców i podniesie świadomość w kontekście działań prowadzonych w Gminie na rzecz środowiska.

W ramach tego celu przewidziane są także działania na rzecz wspierania aktywności mieszkańców oraz prowadzenia zdrowego trybu życia. Działania takie jak rozbudowa sieci ścieżek przyrodniczo - edukacyjnych, tras rowerowych oraz stworzenie sieci punktów obserwacyjnych to przykładowe narzędzia za pośrednictwem których zarówno mieszkańcy i turyści będą mieli okazję do zapoznania się z florą i fauną na terenie gminy i docenić świadomie jej walory.

Przeprowadzenie inwestycji gminnych wspierających proekologiczne podejście do zrównoważonego rozwoju przewiduje modernizację sieci wodociągowej oraz rozbudowę elementów zielono – niebieskiej infrastruktury oraz działania w ramach poprawy gospodarki odpadami.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

4.1.1 Podnoszenie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych, w tym działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu

4.1.3 Racjonalne i ekonomiczne zarządzanie gospodarką wodną oraz rozwój sieci melioracji i budowa zielono-niebieskiej infrastruktury, gospodarka odpadami.

Cel operacyjny: 4.2. Ograniczenie presji środowiskowej

Gmina Skulsk stoi przed wieloma wyzwaniami związanymi z ochroną środowiska. Ukierunkowanie na rozwój branży turystycznej i rekreacyjnej na obszarze gminy stanowi szansę dla gospodarki, z drugiej zaś strony należy przewidzieć, iż niekontrolowane działania mogą przynieść nieodwracalne szkody dla środowiska. Ważne jest, aby wszelkie plany rozwoju były zaplanowane w sposób przemyślany i kompleksowy, tak aby minimalizować negatywne skutki wpływające na środowisko. Zapewnienie odpowiednio zabezpieczonych i zorganizowanych miejsc wypoczynku pomoże ograniczyć negatywne zachowania mieszkańców i turystów. Zorganizowanie i wyposażenie infrastruktury, w tym ścieżek rowerowych, ścieżek dydaktycznych, miejsc wypoczynku w nowoczesne

tablice edukacyjne na temat otaczającej przyrody pozwoli uregulować przepływy osób w sposób bezpieczny i nieinwazyjny z jasnym przekazem edukacyjno -informacyjnym.

Z uwagi na niską jakość wód powierzchniowych i niską lesistość na obszarze Gminy wskazana jest współpraca międzygminna i aktywne uczestniczenie w projektach i programach o zasięgu ponadlokalnym i wojewódzkim mających na celu działania na rzecz poprawy jakości wód oraz zalesiania.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

4.2.1 Projekty ograniczające antropopresję w zakresie ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie

4.1.2 Działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych, ochrona zasobów wód oraz zalesianie

3.5. CEL 5 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY

Zrównoważony rozwój przestrzenny, jako 5 cel strategiczny, obejmuje działania związane ze zwiększeniem atrakcyjności inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Gminy Skulsk oraz dla potencjalnych przyszłych przedsiębiorców. Zapewnienie przestrzeni inwestycyjnej może stanowić zachętę dla inwestorów poszukujących miejsca na prowadzenie działalności, dlatego ważnym będzie wyznaczenie takich terenów na obszarze Gminy. Ponadto, istotne jest zapewnienie właściwych warunków infrastruktury sieciowej i technicznej, dostępności komunikacyjnej oraz wyszkolonych pracowników, którzy będą posiadać pożądane umiejętności oraz wiedzę.

Wszelkie podejmowane działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej mają wpływ na postrzeganie Gminy jako miejsca otwartego na zmiany i wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań nie tylko z punktu widzenia przedsiębiorców, ale także wszystkich mieszkańców. Ponadto systematyczna modernizacja i rozbudowa sieci wodno- kanalizacyjnej, inwestycje związane z poprawą bezpieczeństwa na drogach i wszelkie działania prowadzące do zapewnienia nowoczesnej i estetycznej przestrzeni Gminy podniosą komfort życia mieszkańców i mogą stanowić zachętę dla nowych osadników.

Mając na celu sprawne funkcjonowanie i rozwój Gminy konieczne jest przeprowadzanie procesów planistycznych - z uwzględnieniem potrzeb obecnych w Gminie oraz potrzeb mieszkańców i potencjalnych inwestorów, przy jednoczesnej ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przede wszystkim obszarów objętych ochroną, gdyż może to korzystnie wpłynąć na procesy inwestycyjne w gminie, w tym rozwój terenów mieszkaniowych, inwestycyjnych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych i innych towarzyszących, jak też przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Skulsk.

Cel operacyjny: 5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej

Dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej w przestrzeni gminy konieczne jest wyznaczenie obszarów przeznaczonych na cele inwestycyjne oraz promocja regionu wśród potencjalnych inwestorów, zarówno krajowych jak również zagranicznych. Wskazane jest zaplanowanie i podejmowanie działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości ze strony Gminy. Istotne znaczenie odgrywać będzie budowa wizerunku Gminy, która promuje procesy nisko i zeroemisyjnej gospodarki i przedsięwzięcia prowadzące do poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE. Poprawa infrastruktury technicznej i drogowej to kolejne elementy, składające się na sukces w przyciąganiu inwestorów.

W ramach tego celu przewidziane są działania związane ze wsparciem ukierunkowanym na branżę mogące stanowić o przewadze konkurencyjnej regionu, w tym branżę turystyczną i rolnictwo ekologiczne.

Rolnictwo, będące jednym z najważniejszych działów gospodarki regionu wyznacza ważne funkcje rozwojowe, ma wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu wiejskiego Gminy. Rosnąca świadomość ekologiczna, powiązana ze wzrostem zainteresowania żywnością wysokiej jakości, tradycyjną, produkowaną z poszanowaniem środowiska i klimatu może wpłynąć na rozwój działalności rolniczej o charakterze eko na obszarze Gminy Skulsk. Należy zatem zachęcać tutejszych rolników do podejmowania upraw ekologicznych z wykorzystaniem ekologicznych technologii i produkcji energii odnawialnej wspierając tym samym rozwój nowoczesnych gospodarstw.

W zakresie niniejszego celu operacyjnego przewiduje się następujące działania:

5.1.1 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości

5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa

Cel operacyjny: 5.2. Modernizacja infrastruktury

Dla zrównoważonego rozwoju Gminy Skulsk konieczne jest przeprowadzenie szeregu działań w zakresie rozwoju modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury. W ramach celu modernizacji infrastruktury wskazane są inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Odpowiednie zagospodarowanie miejsc publicznych związanych z rekreacją i turystyką, poprawa stanu dróg lokalnych wraz z infrastrukturą drogową będzie miało wpływ na poprawę bezpieczeństwa. Zaplanowanie miejsc na poprowadzenie gminnej przestrzeni zielonej w postaci skwerów i nasad w całej Gminie oraz małych przestrzeni związanych z aktywnym wypoczynkiem na łonie przyrody i zapewnienie dostępności dla osób starszych i niepełnosprawnych wzmocni pozytywny wizerunek Gminy, kreując właściwe warunki do integracji dla mieszkańców.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

5.2.1 Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej

5.2.2 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej

5.2.3 Poprawa jakości infrastruktury sieciowej i gospodarki odpadami

Cel operacyjny: 5.3. Poprawa efektywności energetycznej

Poprawa efektywności energetycznej w Gminie Skulsk obejmować będzie szereg działań zmierzających do ograniczenia zużycia energii, których celem będzie zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy, a co za tym idzie bezpieczeństwa energetycznego. W ramach tego celu zaplanowano przeprowadzenie termomodernizacji i dostosowanie budynków administracji publicznej i dobra wspólnego do stanu zapewniającego optymalne funkcjonowanie, a także modernizację oświetlenia ulicznego na terenie Gminy. W ramach działań gminnych przewidziane są inwestycje w pozyskiwanie energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie działań edukacyjnych promujących wykorzystanie OZE i wodoru. Ponadto istotnym będzie zaplanowanie przestrzeni umożliwiającej związanej z energią wiatru i farmy fotowoltaiczne. Oznaczenie możliwości pozyskiwania energii z OZE i odpowiedni dobór źródeł wytwarzania energii pozwoli na podjęcie działań w kierunku lokalnej samowystarczalności energetycznej w ramach klastrów energii czy spółdzielni energetycznych. Promowane będzie zakładanie instalacji prosumenckich wśród mieszkańców.

W ramach realizacji celu przewidziane są działania:

5.3.1 Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru

5.3.2 Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej

5.3.3 Modernizacja oświetlenia ulicznego

3.6. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM REALIZOWANE W OBSZARZE GMINY SKULSK

Zgodnie z art. 39 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

Na podstawie informacji zawartych w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+*, oraz *Okresowej Oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wraz z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania*, który określa rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikających z dokumentów przyjętych przez właściwe organy, w zestawieniu poniżej przedstawiono inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmujące swoim zasięgiem obszar Gminy Skulsk.

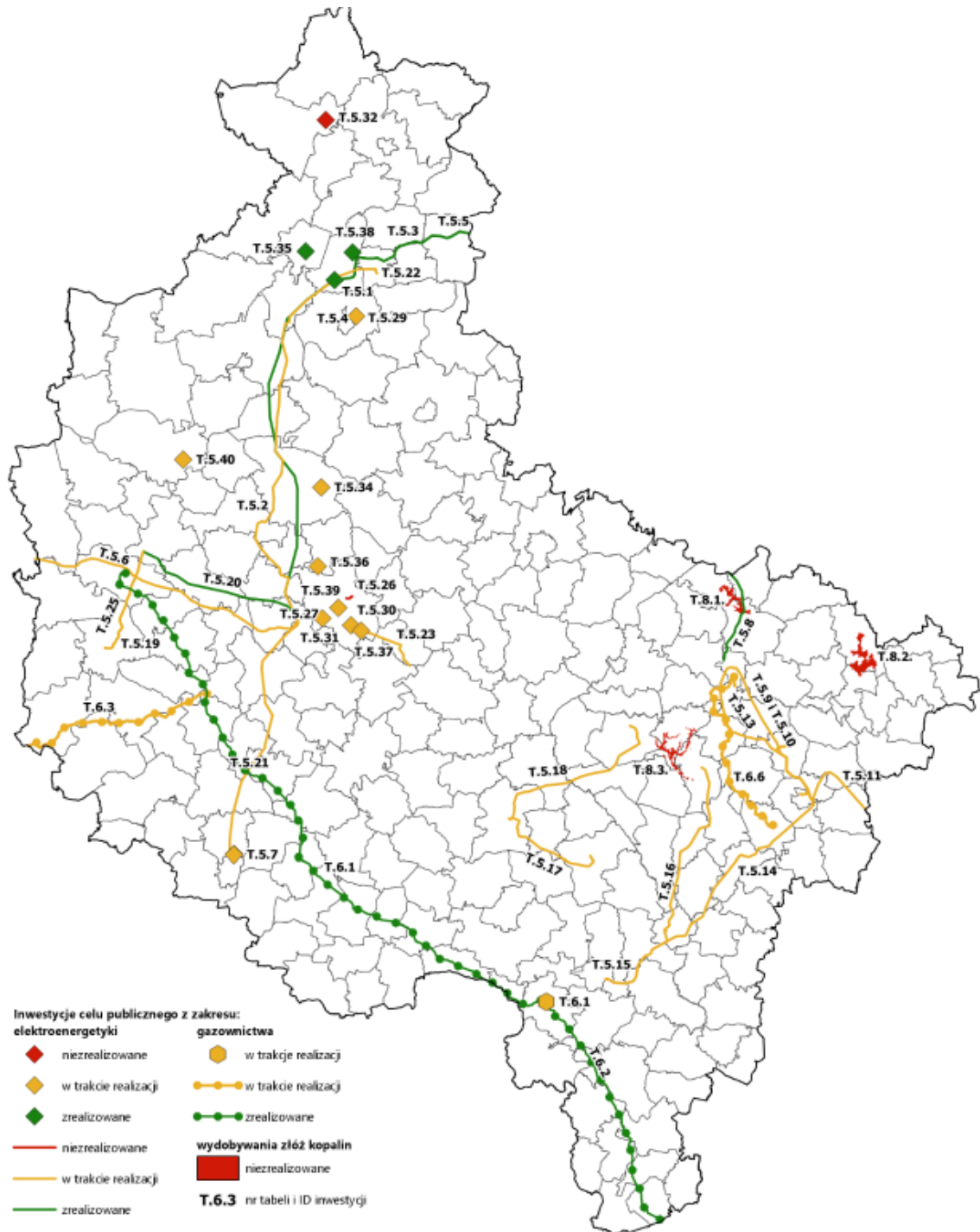
Tabela 2 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie Gminy Skulsk

Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa				
Nazwa działania	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa dokumentu	Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji
Regulacja przepływów i ochrona przed powodzią	Ochrona/zwiększenie retencji leśnej w zlewni. Opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji leśnej w powiązaniu z Kompleksowym projektem adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych	region wodny Warty, w tym gmina Skulsk	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych
Regulacja przepływów i ochrona przed powodzią	Odtwarzanie retencji dolin rzek. Opracowanie programu możliwości i efektywności rozstawu lub likwidacji wałów przeciwpowodziowych w regionie wodnym	region wodny Warty, w tym gmina Skulsk	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

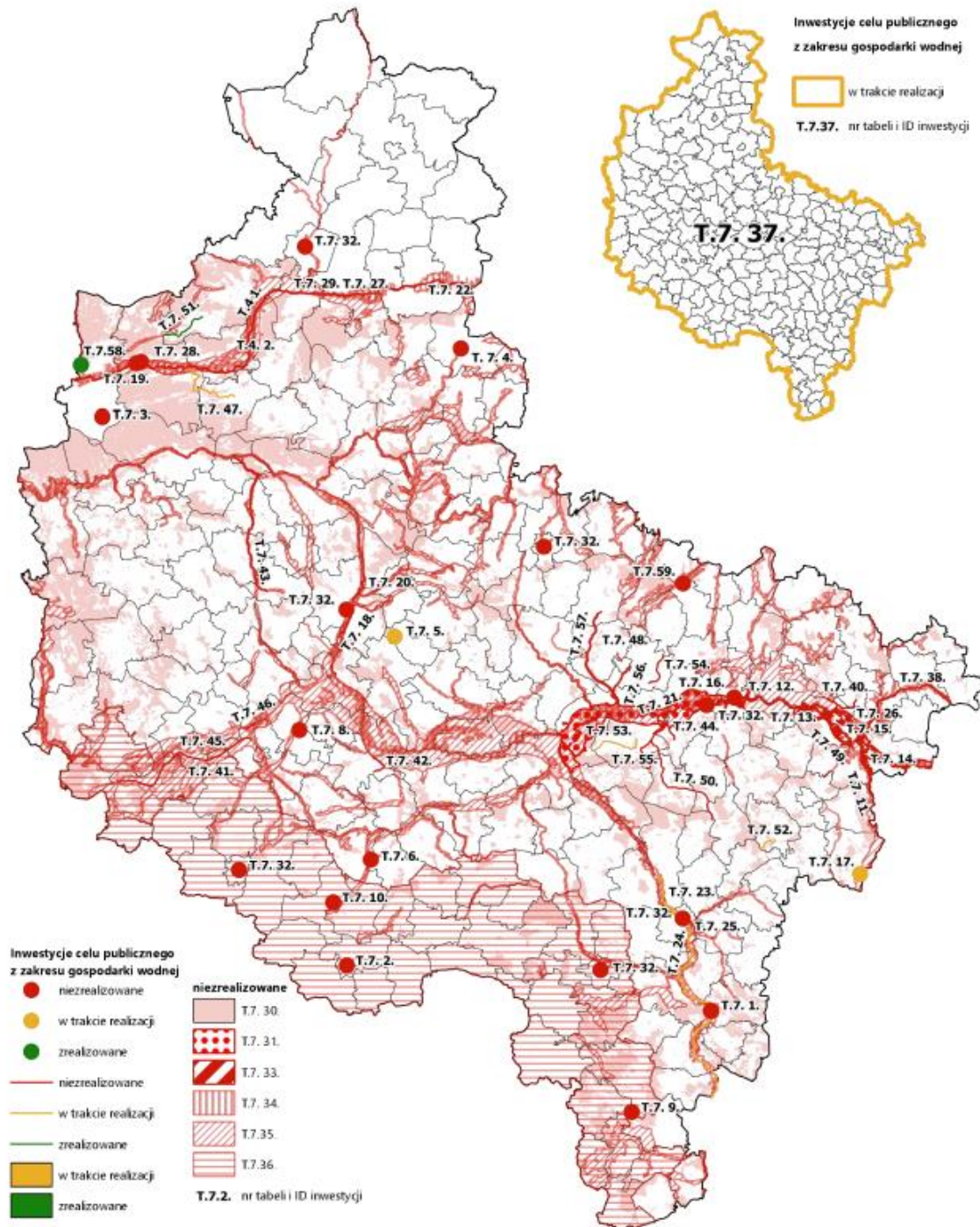

Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa				
Nazwa działania	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa dokumentu	Institucja odpowiedzialna za realizację inwestycji
Regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych	Podpiętrzenie jezior Skulskich, gm. Skulsk	Gmina Skulsk	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Program ochrony środowiska dla województwo wielkopolskiego na lata 2016-2020	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Wydobywanie złóż kopalin				
Nazwa działania	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa dokumentu	Institucja odpowiedzialna za realizację inwestycji
Eksploatacja węgla brunatnego	Eksploatacja węgla brunatnego ze złoża Ościsłowo	Gminy: Ślesin, Skulsk, Wilczyn	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Okresowej Oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wraz z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania 2023

Rys. 1 Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – elektroenergetyka, gazownictwo i wydobywanie złóż kopalin na obszarze wielkopolski, Źródło: Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wraz z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania 2023

Rys. 1 Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa oraz śródlądowe drogi wodne na obszarze wielkopolski, Źródło: Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wraz z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania 2023

Uwzględnienie wszystkich inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym stanowi warunek niezbędny do stwierdzenia zgodności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ oraz uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie zadań samorządu województwa.

Szczególnie istotnym zagadnieniem dotyczącym zanieczyszczeń wód jest postępujący, nadmierny spływ związków azotu i fosforu oraz substancji organicznych. Na podstawie badań monitoringu średniego stężenia azotanów w wodach podziemnych, stwierdzono przekroczenia zawartości azotanów >50 mg/l – przekroczenia odnotowano w 4 punktach zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, na terenie gmin: Kramsk i Słupca (JCWPd nr 62), Skulsk (JCWPd 43) oraz Kościan (JCWPd nr 70).

4. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM I LOKALNYM

Strategia Rozwoju Regionalnego Gminy Skulsk zachowuje spójność z dokumentami o strategicznymi o zasięgu krajowym i regionalnym. Przy opracowywaniu dokumentu uwzględnione zostały kierunki rozwoju wyznaczone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR), Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040.

4.1. STRATEGIE KRAJOWE

Kluczowymi dokumentami strategicznymi wyższego rzędu wykorzystanymi podczas opracowania Strategii Rozwoju Regionalnego Gminy Skulsk na szczeblu krajowym były Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego wskazuje cele polityki regionalnej, które powinny zostać podjęte zarówno przez rząd, jak i samorząd terytorialny. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się trzy cele szczegółowe i wyznaczone do nich kierunki interwencji:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest z kolei najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w perspektywie najbliższych dwudziestu lat. Dokument określa cele i kierunki polityki zagospodarowania Polski, zawiera zasady i mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ na przestrzeń Polski.

W KPZK 2030 sformułowano sześć celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju.

- Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną, przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności;
- Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów;
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie
- infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;

- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- Cel 6. Przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego.

Cele wraz z odpowiednimi instrumentami powinny zapewnić realizację wizji przestrzennego zagospodarowania Polski 2030.

4.2. STRATEGIE WOJEWÓDZKIE

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Celem wyznaczonym w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest realizacja wizji województwa wielkopolskiego która brzmi: „*Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa*”

Cel generalny jest tożsamy z wizją rozwoju w perspektywie do 2030. Wyróżniono tu cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jedenaście celów operacyjnych. Każdy z celów realizowany jest przez kierunki interwencji, które stanowią zasadniczy punkt odniesienia dla tworzenia lub aktualizacji priorytetów regionalnych instrumentów wdrożeniowych, w perspektywie przyjętej jako horyzont czasowy realizacji Strategii.

Tabela 3 Zestawienie celów określonych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	
CELE OPERACYJNE KLUCZOWE	KIERUNKI INTERWENCJI
1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	> Rozwój inicjatyw opartych o współpracę nauki i biznesu
	> Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB
	> Reindustrializacja regionalnej gospodarki
	> Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
	> Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP
1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia	> Tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości
	> Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy
1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	> Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy
	> Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym
	> Nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK
CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	
CELE OPERACYJNE KLUCZOWE	KIERUNKI INTERWENCJI

2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie	> Wzmacnianie potencjału demograficznego i funkcji rodziny
	> Rozwój srebrnej gospodarki
	> Wzrost atrakcyjności osiedleńczej regionu
	> Promocja zdrowego stylu życia, rozwój opieki i infrastruktury zdrowotnej
2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom	> Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej
	> Wyrównywanie szans edukacyjnych
	> Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej
2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	> Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych
	> Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury
	> Rozwój przemysłu czasu wolnego
CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	
CELE OPERACYJNE KLUCZOWE	KIERUNKI INTERWENCJI
3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa	> Rozwój transportu drogowego i ekomobilności
	> Rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego, w tym kolejowego
	> Rozwój regionalnego Portu Lotniczego Poznań-Ławica
	> Rozwój działalności logistycznej
	> Zagospodarowanie dróg wodnych dla celów turystycznych
3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	> Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
	> Poprawa jakości powietrza
	> Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
	> Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego
	> Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa
3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	> Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
	> Optymalizacja gospodarowania energią
	> Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii

CEL STRATEGICZNY 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	
CELE OPERACYJNE KLUCZOWE	KIERUNKI INTERWENCJI
4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług	> Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach
	> Wzrost kompetencji kadr instytucji publicznych
	> Rozwój współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej
4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	> Wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania
	> Rozwój instrumentów terytorialnych
	> Budowanie pozytywnego wizerunku oraz umacnianie rangi i rozwijanie współpracy regionu na arenie międzynarodowej

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030

Strategia Wielkopolska 2030 stanowi wyznacznik dla wszystkich działań rozwojowych na terenie Wielkopolski, w tym dla polityki przestrzennej województwa opisanej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska 2020+ (PZPW 2020+).

W Strategii Wielkopolska 2030 wyodrębniono obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnej opisane w PZPW, wśród których znalazły się Koniński Obszar Funkcjonalny (KOF) oraz Wschodni Obszar Funkcjonalny (WOF) w obrębie których pozostaje Gmina Skulsk.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ określa cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym istotne dla zachowania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju całego regionu. Ponadto dokument określa zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych, stanowiące uszczegółowienie kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru województwa. Wskazano, że ustalenia te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych szczebla lokalnego.

Wśród obszarów funkcjonalnych szczególnego zjawiska w skali regionalnej wyodrębniono Wschodni Obszar Funkcjonalny, obejmujący swoim zasięgiem tereny miasta Konina oraz powiatu konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego.

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego, przedstawionym w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+, będzie stworzenie nowych podstaw dla podtrzymania funkcjonowania istniejącego przemysłu energetycznego i oparcia go na innych nośnikach energii, zarówno istniejących w regionie, jak i zewnętrznych. Ważne też będzie przedstawienie gospodarki obszaru opartej na energetyce i górnictwie na wielofunkcyjne profile działalności, ze szczególnym uwzględnieniem wzbogacania funkcji usługowych.

Dla realizacji celu kluczowego dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+, zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

Tabela 4 Zestawienie celów określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ WYZNACZONE WSCHODNIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO	
Cel 1. Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego	1) Zachowanie istniejącej specjalizacji gospodarki obszaru
	2) Wykorzystanie potencjału terenów pokopalnianych do produkcji energii elektrycznej opartej na nowych nośnikach energii
Cel 2. Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru	1) Rozwój nowych działalności gospodarczych
	2) Rozbudowa bazy logistyczno-magazynowej
Cel 3. Kształtowanie środowiska przyrodniczego	1) Rekultywacja terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego
	2) Ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
	3) Ograniczanie negatywnego oddziaływania przemysłu
	4) Poprawa bezpieczeństwa powodziowego

Źródło: PZPWW 2020+

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ Gminę Skulsk scharakteryzowano jako:

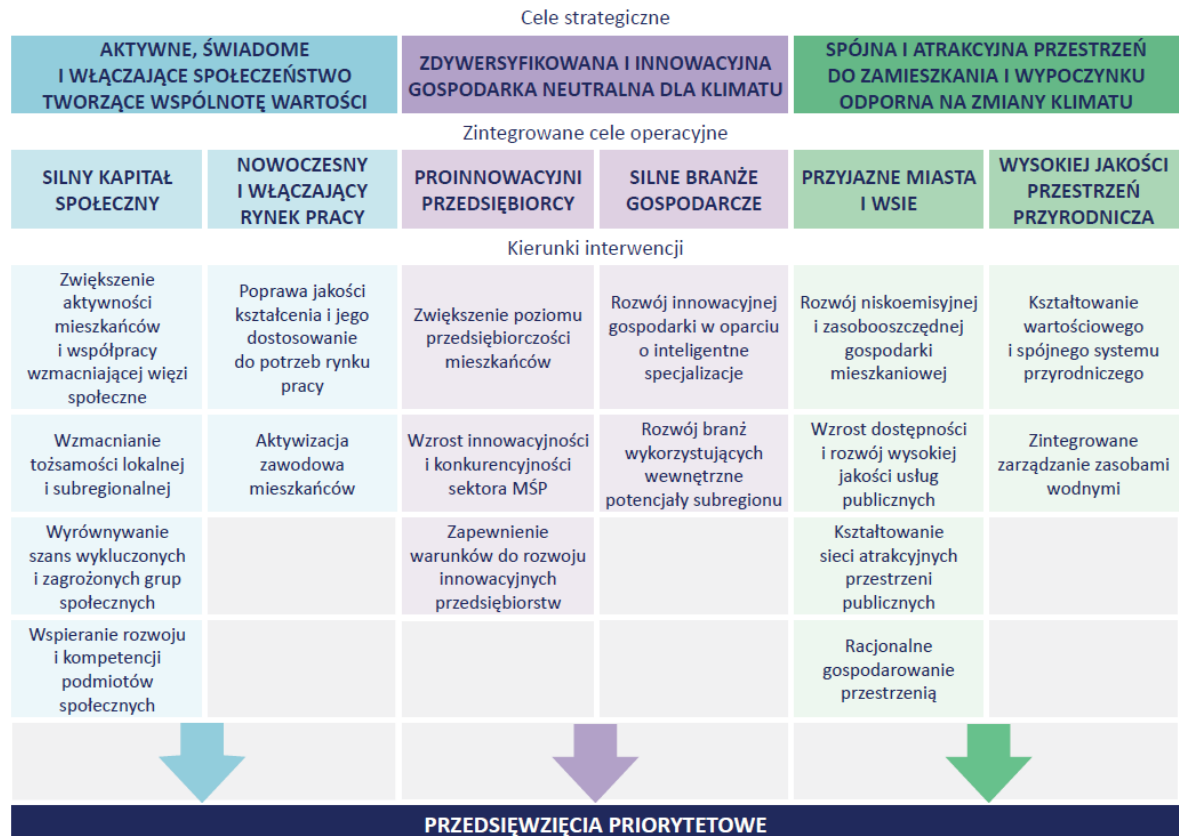
- Wiejski Obszar Funkcjonalny
- Wschodni Obszar Funkcjonalny
- Wiejskie obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych
- Obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej
- Obszary cenne przyrodniczo
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych
- Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych
- Obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze
- Obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich

4.3. STRATEGIE REGIONALNE

Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040

Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 jest dokumentem opisującym wschodnią część województwa wielkopolskiego obejmująca powiaty: kolski, koniński, słupecki i turecki oraz Miasto Konin.

W Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 wskazane są trzy główne cele strategiczne wraz z celami operacyjnymi dla których określone zostały główne kierunki interwencji przedstawione poniżej.

Rys. 2 Zestawienie celów określonych w Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040

Realizacja określonych kierunków interwencji, działania czy przedsięwzięcia priorytetowe, pozostawiona jest w kompetencjach Samorządu Województwa Wielkopolskiego, samorządów lokalnych Wielkopolski Wschodniej, organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorstw oraz nauki i instytucji otoczenia biznesu.

Zawarta w Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 charakterystyka poszczególnych obszarów opisująca potencjały i bariery rozwojowe przedstawia Gminę Skulsk jako gminę o cechach przedstawionych w tabeli.

Tabela 5 Charakterystyka Gminy Skulsk na podstawie Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040

Kryterium	Gmina Skulsk
Podział administracyjny	gmina wiejska
Liczba ludności na 1 km ²	75 -99 os.
Grupa wieku ludności	gmina młodości demograficznej
Indeks starości	udział osób w wieku 0-14 lat w liczbie ludności gminy ogółem większy lub równy od udziału osób w wieku 65 lat i więcej w 2020 i w prognozie dla 2030 roku
Typologia demograficzna	+ przyrost naturalny < - saldo migracji
Usługi dla najmłodszych w wieku 1-3 lata	brak placówki opieki nad dzieckiem do lat 3
Infrastruktura społeczna	1 biblioteka
Aktywność obywatelska	20 fundacji/stowarzyszeń 6-10 Organizacji Pożytku Publicznego
Gęstość zaludnienia os./1ha terenów	77-133
Liczba mieszkań na 1000 osób w 2020 roku	295-334
Zasoby mieszkaniowe najnowsze	5-10%

Kryterium	Gmina Skulsk
Zużycie wody/1 mieszkańca	36,5 m ³
Udział ludności korzystającej z kanalizacji	24-41,9%
System transportowy	drogi krajowe pozostałe - DK25
Średni dobowy ruch roczny	DK25 3035-5313 pojazdów/doba
Transport autobusowy	15 przystanków autobusowych
Dostępność transportowa	dojazd transportem indywidualnym do Konina wynosi więcej niż 45 minut
	gmina bez dostępu do co najmniej 1 przystanku lub stacji kolejowej
Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni	50-61,6
Udział obszarów rolniczych w powierzchni ogółem	>=50%
OZE	Energia wiatru: techniczny potencjał 716-1003
	Energia słońca: Roczna energia promieniowania słonecznego na jednostkę powierzchni 1050 kWh/m ²
	Energia geotermalna: 450-400 GJ/m ²
Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	71/100 os.
Zatrudnieni w GK ZEPAK	powyżej 5% populacji pracujących ogółem pracuje w GK ZEPAK lub ze względu na miejsce zamieszkania pochodzi co najmniej 2% pracujących w GK ZEPAK
Walory dziedzictwa kulturowego	2 historyczne obszary przestrzenne i obiekty zabytkowe
Obszary prawnie chronione	60-79,9 % powierzchni gminy
	brak pomników przyrody
Formy Ochrony Przyrody	Parki Krajobrazowe
	Obszary Natura 2000 "siedliskowe"
	Obszary Natura 2000 "ptasie"
	Obszary chronionego krajobrazu
Powierzchnia terenów parków zieleńców i zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca w 2020 r.	0-1,9 m ² /os.
Udział zielonej i błękitnej infrastruktury w powierzchni ogółem	< 40%
Zasoby wodne	region wodny Noteci
	zasoby wodne: sieć rzeczna i jeziora i ekosystemy zależne od wód
Susza	obszar silnie zagrożony suszą hydrologiczną
	obszar słabo zagrożony suszą hydrogeologiczną
Udział terenów zdegradowanych w powierzchni	< 0,5%

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Agglomerację Konińską współtworzą samorządy: Miasta Konina, ośrodka o charakterze subregionalnym, powiat koniński oraz 14 gmin powiatu konińskiego, wśród nich:

- 5 gmin miejsko - wiejskich: Golina, Kleczew, Rychwał, Sompolno, Ślesin;
- 9 gmin wiejskich: Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Wierzbiniek, Wilczyn.

Tabela 6 Zestawienie celów określonych Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Cele strategiczne Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030
I. Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich
II. Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa
III. Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej
IV. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju
V. Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

4.4. DOKUMENTY PLANISTYCZNE PGW WODY POLSKIE

Najważniejsze dokumenty strategiczne opracowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w których ujęto zasady oraz instrumenty zarządzania zasobami wodnymi to *Plany przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)* oraz *Plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP)*.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP)

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – Plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacja.

Do przedmiotowego terenu odnosi się **Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszaru dorzecza Odry** (Dz. U. z 2022 r. poz.2714) wynikający z art. 14 ust. 3 Dyrektywy Powodziowej i art. 173 ust. 19 ustawy – Prawo wodne i podlega aktualizacji. Celem przeprowadzania aktualizacji PZRP jest zapewnienie skutecznego zarządzania ryzykiem powodziowym w przyszłości, stwarzając jednocześnie szanse na proaktywne podejście w inicjowaniu i wdrażaniu działań inwestycyjnych oraz instrumentów je wspomagających. Obejmuje wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed nią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku jej wystąpienia.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) to dokument o strategicznym znaczeniu, który został sporządzony na podstawie art. 183–185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, zwanej dalej „ustawą – Prawo wodne”. Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne. PPSS obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy, zawierający katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, do którego odniesienie mają wszystkie podejmowane działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez organy administracji rządowej, jak i samorządy obejmuje:

- 1) ochronę oraz odbudowę ekosystemów,
- 2) ochronę oraz odbudowę bioróżnorodności m.in. poprzez renaturyzację i renaturalizację ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, zalesienia, biologizację gleby,
- 3) wdrażanie zasady zrównoważonego planowania i projektowania obszarów miejskich (tzw. smart city, wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury),
- 4) zmiany na rzecz ograniczania wodochłonności gospodarki.

Projektem, który służy zrównoważonemu gospodarowaniu wodami w obszarze dorzecza Odry jest **Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry** (Dz. U. z 2023 r. poz.335) i jego najnowsza aktualizacja (IIaPGW na obszarze dorzecza Odry) jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza. Stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz prac w zakresie cyklicznej (sześćcioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski wobec KE.

To kluczowy dokument dla podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i określa zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

4.5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

W Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI) wynikające z kompilacji dwóch podejść – regionalnego i krajowego. Wymiar regionalny reprezentował w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (PZPWW), a wymiar krajowy – SOR, KPZK18 i KSRR.

W Strategii Wielkopolska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, Gmina Skulsk wraz z całą Aglomeracją Konińską znalazła się w obrębie Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego, oznaczonego jako MOF Wsch oraz Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego MOF Konin, które pozostają w zasięgu potencjalnego obszaru Interwencji.

Rys. 2 Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce oraz Koniński Obszar Funkcjonalny, Źródło: SRWW2030

Obszar Strategicznej Interwencji - Wschodni Obszar Funkcjonalny

Głównymi jednostkami osadniczymi Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF) są Konin, Koło, Sępca, Turek. Wschodni Obszar Funkcjonalny stanowi obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego we wschodniej części Wielkopolski. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin w Strategii określono, iż obszar ten wymaga wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych tu terenów poprodukcyjnych i pogórnich oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Szczególne możliwości upatrywane są na wskazanym obszarze w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru. Rozwój innych specjalizacji, niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, pozwoli wykorzystać atuty położenia tego obszaru. Ponadto wskazuje się podjęcie działań rekultywacji terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego.

Kluczowe kierunki działań dla WOF zawarte w SRWW 2030 opisano w tabeli poniżej.

Tabela 7 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	<ul style="list-style-type: none">> przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych> restrukturyzacja i modernizacja gospodarki WOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo-Technologicznego Aglomeracji Konińskiej> rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych przez zintegrowane działania promocyjne, a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnicych> zachowanie i rozwój potencjału rolnictwa, ochrona gruntów rolnych, wdrażanie programów kompensacyjnych dla sektora rolniczego z tytułu działalności kopalni> poprawa sytuacji na rynku pracy przez stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy> podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego tak, aby w nowych miejscach pracy mogli w jak największym stopniu wykorzystywać swoje wcześniej zdobyte umiejętności i doświadczenie zawodowe
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	<ul style="list-style-type: none">> przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych, poprawa dostępu do usług społecznych i ich jakości, w tym usług i infrastruktury zdrowotnej, usług opiekuńczych i senioralnych> rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska WOF> wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	<ul style="list-style-type: none">> rozbudowa infrastruktury transportowej, budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze WOF, m.in. DK 25, 72, 92, ułatwienie przepływu towarów w kierunkach północ-południe i wschód -zachód powiązanych z autostradą A2> rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin-Koło-Turek, modernizacja linii kolejowej E20> wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej WOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych> dochowanie zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie powietrza, bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechnianie edukacji ekologicznej> uregulowanie gospodarki odpadami i wodno-ściekowej> wzrost retencji wody> produkcja energii opartej na nowych nośnikach energii, inicjowanie i prowadzenie działań związanych z rozwojem energetyki rozproszonej oraz lokalnym bezpieczeństwem energetycznym, rozwój inicjatyw klastrowych oraz inteligentnych systemów magazynowania, zarządzania i dystrybucji energii, w szczególności opartych na alternatywnych źródłach> wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego	
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	<ul style="list-style-type: none"> > rewitalizacja, rekultywacja i przywrócenie przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnicznych, rewitalizacja obszarów zdegradowanych zwiększająca ich atrakcyjność osiedleńczą i poprawiająca jakość życia mieszkańców > wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania zwiększających skuteczność implementowanych mechanizmów rozwojowych, doskonalenie i upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedstawicieli rządu, przedsiębiorców i mieszkańców > przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, który zostanie uzgodniony w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni; transformacja powinna być zgodna z unijną inicjatywą wsparcia regionów górniczych

Źródło: SRWW2030

Obszar Strategicznej Interwencji - Koniński Obszar Funkcjonalny

Kluczowe kierunki działań dla Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	<ul style="list-style-type: none"> > przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych; wsparcie dla rozwoju produkcji energii ze źródeł alternatywnych – tworzenie warunków do rozwoju biznesu zeroemisyjnych i innowacyjnych technologii z wykorzystaniem OZE > rozwój MŚP, terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza przedsiębiorstw > wsparcie rolniczego gospodarowania na obszarach pokopalnianych i na lekkich glebach regionu konińskiego > wzmocnienie potencjału IOB, rozwój sieci IOB i zapewnienie przedsiębiorcom szerokiego wachlarza usług doradczych > mobilizacja współpracy nauki i biznesu, zwiększenie zainteresowania sektora prywatnego działalnością B+R, tworzenie warunków do rozwoju innowacyjnych projektów, w tym rozwijanie nowoczesnej i kreatywnej przestrzeni biznesowej oraz szkolnictwa wyższego > poprawa sytuacji na rynku pracy przez tworzenie nowych miejsc pracy i rozwijanie przedsiębiorczości, podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego > wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	<ul style="list-style-type: none"> > zrównoważony rozwój turystyki wypoczynkowo-rekreacyjnej i wodnej w obszarze jezior konińskich > wzmacnianie potencjału kulturowego i wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej KOF, w tym dziedzictwa Sanktuarium Maryjnego w Licheniu Starym > poprawa jakości i dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi oraz usług senioralnych) > rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą KOF i tworzenie przyjaznej przestrzeni

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego	
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	<ul style="list-style-type: none"> > rozwój systemu komunikacji i infrastruktury transportowej > budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze KOF, m.in. DK 25, budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, wzmacniających spójność transportową KOF > wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej KOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych > budowę centrum logistycznego o szerokim zasięgu > poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty, budowa polderu Golina > modernizacja drogi wodnej Warty (Kanał Ślesiński) > zwiększenie efektywności gospodarki wodno-ściekowej i inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną > przeciwdziałanie suszy i powodzi przez wzrost retencji wody > zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE, rozwój ekologicznej infrastruktury, w tym budownictwa w technologiach pasywnych, promocja edukacji ekologicznej > programy poprawiające jakość powietrza i obniżające emisję CO2
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	<ul style="list-style-type: none"> >rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych (w tym pokopalnianych) dla podniesienia ich atrakcyjności i zwiększenia jakości życia mieszkańców >prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej na obszarze KOF >rozwój e-usług >wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wsparcia zwiększających skuteczność wdrażanych mechanizmów rozwojowych, w tym partnerstw międzysektorowych, dialogu społecznego >przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, uzgodnionego w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni

Źródło: SRWW2030

Niekorzystne czynniki społeczno-gospodarcze, a także położenie na obrzeżach granicy województwa, zła dostępność czasowa i komunikacyjna do ośrodków wojewódzkich oraz brak możliwości efektywnego korzystania z bodźców rozwojowych zadecydowały o oznaczeniu Gminy Skulsk jako obszaru zagrożonego trwałą marginalizacją. Kwalifikacji dokonano na podstawie zapisów dokumentu Wymiar terytorialny, Zasady opiniowania strategii terytorialnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (ZIT, IIT, GPR) stanowiącego uzupełnienie zapisów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRWW 2030).

W poniższej tabeli zawarto kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach obszarów strategicznych zagrożonych trwałą marginalizacją:

Tabela 9 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	<ul style="list-style-type: none"> >działania naprawcze związane z upadkiem tradycyjnych lokalnych gospodarek oraz odbudowa bazy gospodarczej >wzmocnienie procesów dezagrarności i powstawania pozarolniczych miejsc pracy >zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy, m.in. przez wsparcie szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnej gospodarki, rozwój rzemiosła >wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP >inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją	
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej >przeciwdziałanie depriwacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie >zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej >wsparcie rozwoju potencjału turystycznego
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	>zwiększenia dostępności terytorialnej i komunikacyjnej >wzmocnienie i integracja powiązań transportowych (połączeń drogowych i kolejowych), zwłaszcza z ośrodkiem metropolitalnym
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	>poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tych obszarach >ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych, działania na rzecz współpracy na wszystkich szczeblach administracji w obrębie województwa jak i poza jego granicami, lepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje współpraca ponadlokalna i międzywojewódzka >nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym >prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych

Źródło: SRWW2030

W Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej wyznaczone zostały strategiczne obszary wsparcia (SOW). Ze względu na dwojaką specyfikę wskazują obszary wymagające wzmocnienia potencjałów rozwojowych oraz takie, w które ukierunkowane są na minimalizowanie barier rozwojowych.

Spośród wszystkich, poniżej wymieniono rekomendacje, które w sposób bezpośredni nawiązują zidentyfikowanym zagadnieniem do Gminy Skulsk.

Strategiczne obszary wsparcia w zakresie wzmocnienia potencjałów rozwojowych

- Obszar rozwoju konkurencyjnego rolnictwa

Kryterium delimitacji: Obszar o szczególnym znaczeniu interwencji dla rozwoju rolnictwa wyznaczony w oparciu o wysoki udział obszarów rolniczych lub zatrudnienie nadwyżkowe w rolnictwie.

- Obszar rozwoju energetyki opartej na OZE

Kryterium delimitacji: Obszar o szczególnym znaczeniu interwencji dla rozwoju energetyki opartej na OZE i wodorze, obejmujący – ze względu na specyfikę Wielkopolski Wschodniej i możliwości rozwoju całego sektora OZE – obszar całego subregionu.

Strategiczne obszary wsparcia w zakresie minimalizacji barier rozwojowych

- Obszar wzmocnienia rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych obszarów zmarginalizowanych

Kryterium delimitacji: Konieczność wzmocnienia rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych obszarów zmarginalizowanych dotyczyć będzie obszarów o zidentyfikowanym niskim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego przeciętnym i jednocześnie niskiej jego dynamice.

- Obszar łagodzenia szczególnie negatywnych skutków restrukturyzacji sektora wydobywczo-energetycznego

Kryterium delimitacji: Łagodzenie negatywnych skutków transformacji energetycznej dotyczyć będzie całego obszaru subregionu, przy czym szczególna uwaga skoncentrowana zostanie na obszarach, które w największym stopniu dotknięte zostaną restrukturyzacją sektora wydobywczo-energetycznego, tj.

obszary, w których występuje znaczny udział terenów zdegradowanych lub koncentruje się znaczna liczba pracowników odchodzących z sektora wydobywczo-energetycznego, bądź w których istotny odsetek ogółu zatrudnionych stanowią osoby pracujące w sektorze.

- Obszar ochrony i zwiększania zasobów wodnych na obszarach o największych deficytach wody

Kryterium delimitacji: Obszar o szczególnym znaczeniu interwencji ze względu na silne i ekstremalne zagrożenie suszą atmosferyczną, ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą, silne zagrożenie suszą hydrologiczną, silne i umiarkowane zagrożenie suszą hydrogeologiczną oraz obniżenie poziomu wód powierzchniowych na skutek działalności kopalni odkrywkowych i powstania lejów depresyjnych.

- Obszar poprawy dostępności transportowej na obszarach o ograniczonej dostępności

Kryterium delimitacji: Obszar o szczególnym znaczeniu interwencji ze względu na słabą dostępność transportem indywidualnym do ośrodka subregionalnego (powyżej 45 min.), słabą dostępność transportem indywidualnym do ośrodków powiatowych (powyżej 30 min.), brak dostępności do transportu kolejowego (brak stacji lub przystanku), brak lub słabą dostępność transportem autobusowym do ośrodka subregionalnego.

- Obszar zwiększania i ochrony lesistości na obszarach szczególnie predysponowanych do zalesień

Kryterium delimitacji: Obszar o szczególnym znaczeniu interwencji ze względu na niski poziom lesistości oraz przewagę gleb niskiej przydatności rolniczej.

W analizie zróżnicowania społeczno – gospodarczego Wielkopolski Wschodniej Gmina Skulsk została wytypowana jako Gmina o niskim poziomie rozwoju i przeciętnej dynamice wzrostu, na co główny wpływ ma położenie na obrzeżach północnej części Wielkopolski Wschodniej, najniższa dostępność czasowa do głównych ośrodków regionu, a także niska atrakcyjność osadnicza i inwestycyjna.

4.6. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU ZE STRATEGIAMI

Do określenia spójności Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z celami rozwojowymi zawartymi w dokumentach wyższego rzędu wykorzystano najważniejsze strategie krajowe, w tym *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.* oraz *Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030*, jak również wojewódzkie: *Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.* oraz subregionalne: *Strategię Rozwoju Wielkopolski Wschodniej do 2040*. W poniższych tabelach zestawiono schemat zgodności celów strategicznych wytypowanych dla Gminy Skulsk z celami dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Tabela 10 Analiza spójności Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z wybranymi strategiami na szczeblu krajowym

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
CEL 1: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO	1.1. Aktywna społeczność lokalna	Cel II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Spójność społeczna Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo 1.1.2 Wzmacnianie szans
	1.2. Wysoka jakość edukacji		

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
	1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją
CEL 2: NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA	2.1. Sprawna administracja	Cel III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie 3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym 3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych 3.4 Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej
	2.2 Wzmocnienie współpracy		
CEL 3: WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	Cel I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Spójność społeczna Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego 2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna		
CEL 4: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	Cel II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Spójność społeczna Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo
	4.2. Ograniczenie presji środowiskowej		
CEL 5: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	Cel I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego 2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na
	5.2. Modernizacja infrastruktury		
	5.3. Poprawa efektywności energetycznej		

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
			Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach

Tabela 11 Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z celami innych dokumentów o charakterze strategicznym szczebla regionalnego

Cele Strategiczne	Cele Operacyjne		Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej do 2040
CEL 1: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO	1.1. Aktywna społeczność lokalna	<p><u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u></p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p> <p><u>Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</u></p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p> <p><u>Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</u></p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p>	<p>Cel 1 : Aktywne , świadome i włączające społeczeństwo tworzące wspólnotę wartości</p> <p>Cel operacyjny: Silny kapitał społeczny</p> <p>Cel operacyjny: Nowoczesny i włączający rynek pracy</p>
	1.2. Wysoka jakość edukacji	<p><u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u></p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p> <p><u>Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</u></p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	
	1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	<p><u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u></p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p><u>Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</u></p>	

		2.2.Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom	
CEL 2: NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA	2.1. Sprawna administracja	<u>Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</u> 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	
	2.2 Wzmocnienie współpracy	<u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u> 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu <u>Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</u> 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	x
CEL 3: WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	<u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u> 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu <u>Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</u> 2.3.Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	<u>Cel 2 : Zdywersyfikowana i innowacyjna gospodarka neutralna dla klimatu</u> Cel operacyjny: Silne branże gospodarcze <u>Cel 3 : Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu</u> Cel operacyjny: Wysokiej jakości przestrzeń przyrodnicza
	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	<u>Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</u> 2.3.Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu <u>Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</u> 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	- - -
CEL 4: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	<u>Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</u> 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	<u>Cel 3 : Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu</u> Cel operacyjny: Wysokiej jakości przestrzeń przyrodnicza

	4.2. Ograniczenie presji środowiskowej	Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	
CEL 5: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie	Cel 3 : Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu Cel operacyjny: Przyjazne miasta i wsie
	5.2. Modernizacja infrastruktury	Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	
	5.3. Poprawa efektywności energetycznej	Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	

Tabela 12 Spójność zakresu działań Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z kluczowymi kierunkami działań dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją

Kluczowe kierunki działań wyznaczone w ramach obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją		Działania wyznaczone w ramach celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Skulsk	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	>działania naprawcze związane z upadkiem tradycyjnych lokalnych gospodarek oraz odbudowa bazy gospodarczej	1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej
	>wzmocnienie procesów dezagrarności i powstawania pozarolniczych miejsc pracy		1.1.2 Wyposażanie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców
	>zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy, m.in. przez wsparcie szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnej gospodarki, rozwój rzemiosła	1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1.3.2 Szkolenia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
	>wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	3.1.1Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków
			3.1.2 Działania na rzecz promocji gminy i wspieranie aktywności mieszkańców
	4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	4.1.1 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych, w tym działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu	
		4.1.2 Racjonalne i ekonomiczne zarządzanie gospodarką wodną oraz rozwój sieci melioracji i budowa	

			zielono-niebieskiej infrastruktury, gospodarka odpadami.
	>inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby	5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	5.1.1 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości 5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej	1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej
	>przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie		1.1.2 Wyposażanie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców
	>zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej	1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1.3.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych
	>wsparcie rozwoju potencjału turystycznego	5.2. Modernizacja infrastruktury	5.2.2 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	>zwiększenia dostępności terytorialnej i komunikacyjnej	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki 3.2.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
	>wzmocnienie i integracja powiązań transportowych (połączeń drogowych i kolejowych), zwłaszcza z ośrodkiem metropolitalnym	5.2. Modernizacja infrastruktury	5.2.1 Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	>poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tych obszarach	2.1. Sprawna administracja	2.1.1 Zwiększenie poziomu wykorzystania finansowania zewnętrznego 2.1.2 Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności e-usług publicznych i sieci informatycznej 2.1.3 Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej
	>ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych, działania na rzecz współpracy na wszystkich szczeblach administracji w obrębie województwa jak i poza jego granicami, lepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje współpraca ponadlokalna i międzywojewódzka	2.2 Wzmocnienie współpracy	2.2.1 Poprawa wydajności współpracy samorządowej i poza samorządowej
	>nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym		2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
	>prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych		2.2.3 Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) w zakresie rozwoju gospodarczego gminy

Tabela 13 Spójność zakresu działań Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z kluczowymi kierunkami działań dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego

Kluczowe kierunki działań wyznaczone dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego		Działania wyznaczone w ramach celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Skulsk	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	> przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych; wsparcie dla rozwoju produkcji energii ze źródeł alternatywnych – tworzenie warunków do rozwoju biznesu zeroemisyjnych i innowacyjnych technologii z wykorzystaniem OZE	1.2. Wysoka jakość edukacji	1.2.1 Podniesienie jakości infrastruktury oświatowej i poprawa jakości kształcenia
	> rozwój MŚP, terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza przedsiębiorstw	1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1.3.1 Podejmowanie działań ułatwiających mieszkańcom przejście przez proces sprawiedliwej transformacji
	> wsparcie rolniczego gospodarowania na obszarach pokopalnianych i na lekkich glebach regionu konińskiego		1.3.2 Szkolenia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
	> wzmocnienie potencjału IOB, rozwój sieci IOB i zapewnienie przedsiębiorcom szerokiego wachlarza usług doradczych		1.3.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych
	> mobilizacja współpracy nauki i biznesu, zwiększenie zainteresowania sektora prywatnego działalnością B+R, tworzenie warunków do rozwoju innowacyjnych projektów, w tym rozwijanie nowoczesnej i kreatywnej przestrzeni biznesowej oraz szkolnictwa wyższego	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	3.1.1 Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków
	> poprawa sytuacji na rynku pracy przez tworzenie nowych miejsc pracy i rozwijanie przedsiębiorczości, podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki
		2.2. Wzmocnienie współpracy	2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
		5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	5.1.1 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości
	> wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie	5.3. Poprawa efektywności energetycznej	5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa
			5.3.1 Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru

ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	> zrównoważony rozwój turystyki wypoczynkowo-rekreacyjnej i wodnej w obszarze jezior konińskich	1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej
	> wzmacnianie potencjału kulturowego i wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej KOF, w tym dziedzictwa Sanktuarium Maryjnego w Licheniu Starym		1.1.2 Wyposażanie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców
	> poprawa jakości i dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi oraz usług senioralnych)	3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	3.1.1 Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków
	> rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą KOF i tworzenie przyjaznej przestrzeni		3.1.2 Działania na rzecz promocji gminy i wspieranie aktywności mieszkańców
	> rozwój systemu komunikacji i infrastruktury transportowej	3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki
	3.2.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej		
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	> budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze KOF, m.in. DK 25, budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, wzmacniających spójność transportową KOF	4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	4.1.1 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych, w tym działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu
	> wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej KOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych		4.1.2 Racjonalne i ekonomiczne zarządzanie gospodarką wodną oraz rozwój sieci melioracji i budowa zielono-niebieskiej infrastruktury, gospodarka odpadami.
	> budowę centrum logistycznego o szerokim zasięgu	4.2. Ograniczenie presji środowiskowej	4.2.2 Działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych, ochrona zasobów wód oraz zalesianie
	> poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty, budowa polderu Golina		
	> modernizacja drogi wodnej Warty (Kanał Ślesiński)	5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa
> zwiększenie efektywności gospodarki wodno-ściekowej i inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną			

	<ul style="list-style-type: none">> przeciwdziałanie suszy i powodzi przez wzrost retencji wody> zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE, rozwój ekologicznej infrastruktury, w tym budownictwa w technologiach pasywnych, promocja edukacji ekologicznej> programy poprawiające jakość powietrza i obniżające emisję CO2	5.2. Modernizacja infrastruktury	5.2.1 Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej
			5.2.2 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
			5.2.3 Poprawa jakości infrastruktury sieciowej i gospodarki odpadami
		5.3. Poprawa efektywności energetycznej	5.3.1 Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	<ul style="list-style-type: none">>rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych (w tym pokopalnianych) dla podniesienia ich atrakcyjności i zwiększenia jakości życia mieszkańców>prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej na obszarze KOF>rozwój e-usług>wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wsparcia zwiększających skuteczność wdrażanych mechanizmów rozwojowych, w tym partnerstw międzysektorowych, dialogu społecznego>przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, uzgodnionego w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni	2.1. Sprawna administracja	2.1.1 Zwiększenie poziomu wykorzystania finansowania zewnętrznego
			2.1.2 Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności e-usług publicznych i sieci informatycznej
			2.1.3 Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej
		2.2 Wzmocnienie współpracy	2.2.1 Poprawa wydajności współpracy samorządowej i poza samorządowej
			2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
			2.2.3 Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) w zakresie rozwoju gospodarczego gminy

5. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

CEL 1: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO	
Oczekiwane rezultaty	Integracja społeczna i międzypokoleniowa mieszkańców, tworzenie inicjatyw społecznych i kulturalnych oraz promocja wolontariatu
	Tworzenie nowych przestrzeni do wypoczynku i rekreacji
	Modernizacja i doposażanie placówek publiczno-oświatowych i podniesienie jakości nauczania
	Wsparcie władz samorządowych w procesie sprawiedliwej transformacji;
	Wzrost kompetencji zawodowych osób bezrobotnych, wzmacnianie postaw prospołecznych, spadek bezrobocia
	Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, poprawa dostępu do usług publicznych, zdrowotnych i stworzenie miejsc opieki dziennej
1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1.1. Wspieranie działań zachęcających do aktywnego spędzania czasu, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji kulturowej
	1.1.2 Wyposażanie terenów publicznych w infrastrukturę sprzyjającą aktywności mieszkańców
1.2. Wysoka jakość edukacji	1.2.1 Podniesienie jakości infrastruktury oświatowej i poprawa jakości kształcenia
1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1.3.1 Podejmowanie działań ułatwiających mieszkańcom przejście przez proces sprawiedliwej transformacji
	1.3.2 Szkolenia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
	1.3.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych
CEL 2: NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA GMINA	
Oczekiwane rezultaty	Aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań
	Wyposażenie w niezbędne oprogramowanie i sprzęt IT
	podniesienie wiedzy i kompetencji kadry administracji publicznej
	Większa liczba inicjatyw we współpracy z sąsiednimi gminami i podmiotami MŚP
	Wzrost zaangażowania w projekty na szczeblu lokalnym i wojewódzkim, kreowanie pozytywnego wizerunku gminy
	Realizacja inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego;
2.1. Sprawna administracja	2.1.1 Zwiększenie poziomu wykorzystania finansowania zewnętrznego
	2.1.2 Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności e-usług publicznych i sieci informatycznej

	2.1.3 Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej
2.2 Wzmocnienie współpracy	2.2.1 Poprawa wydajności współpracy samorządowej i pozasamorządowej
	2.2.2 Partycypacja w projektach o zasięgu powiatowym i subregionalnym i wojewódzkim
	2.2.3 Zwiększenie udziału Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) w zakresie rozwoju gospodarczego gminy

CEL 3: WSPIERANIE EKOTURYSTYKI I TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ

Oczekiwane rezultaty	Renowacja i ochrona zabytków, kultywowanie tradycji ochweśnickiej
	Organizacja wydarzeń promujących dziedzictwo kulturowe i kulinarne, oraz rzemiosło tradycyjne
	Racjonalne planowanie przestrzeni związanej z wypoczynkiem i turystyką, informacja turystyczna, promocja ekoturystyki
	Promocja wypoczynku na terenie gminy, zapewnienie dostępu do infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej
3.1. Wykorzystanie potencjałów gminy	3.1.1 Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej i dziedzictwa kulturowego regionu oraz ochrona zabytków
	3.1.2 Działania na rzecz promocji gminy i wspieranie aktywności mieszkańców
3.2. Nowoczesna infrastruktura turystyczna	3.2.1. Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki
	3.2.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej

CEL 4: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Oczekiwane rezultaty	Kompleksowe działania informacyjno-edukacyjne w zakresie ochrony środowiska oraz klimatu, kampanie informacyjne w ramach adaptacji do zmian klimatu, wykorzystanie OZE, usuwanie azbestu,
	Planowanie przestrzenne, działania na rzecz ochrony wód powierzchniowych, poprawa jakości gleb, rozwój sieci melioracji i budowa infrastruktury służącej retencji
	Tworzenie ścieżek i oznaczonych szlaków ruchu turystycznego oraz ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku osób odwiedzających
	Edukacja ekologiczna, udział w projektach, działania na rzecz poprawy jakości wód, zalesianie
4.1. Budowanie świadomości ekologicznej	4.1.1 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych, w tym działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu

	4.1.2 Racjonalne i ekonomiczne zarządzanie gospodarką wodną oraz rozwój sieci melioracji i budowa zielono-niebieskiej infrastruktury, gospodarka odpadami.
4.2. Ograniczenie presji środowiskowej	4.2.1 Projekty ograniczające antropopresję w zakresie ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie
	4.2.2 Działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych, ochrona zasobów wód oraz zalesianie

CEL 5: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY

Oczekiwane rezultaty	Działania w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci wodno-kanalizacyjnej, poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
	Planowanie terenów inwestycyjnych, współpraca z sektorem MŚP, wspieranie przedsięwzięć promujących lokalny potencjał i zasoby
	Wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych, rozwój branży turystycznej i rozwój rolnictwa ekologicznego,
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, zwiększenie dostępności komunikacyjnej, działania na rzecz rozwoju elektromobilności, poprawa bezpieczeństwa pieszych
	Rozbudowa sieci melioracyjnej; rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i pieszych, tworzenie przestrzeni zielonej w miejscach wypoczynku
	Inwestycje związane z modernizacją i rozbudową infrastruktury sieciowej i gospodarką odpadami
	Działania na rzecz popularyzacji wykorzystania energii z OZE i wodoru, obniżenia niskiej emisji
	Ograniczenie zużycia energii elektrycznej, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wymiana ogrzewania
	Modernizacja oświetlenia ulicznego
5.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	5.1.1 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości
	5.1.2 Wspieranie branż promujących potencjały gminy oraz ekologicznego rolnictwa
5.2. Modernizacja infrastruktury	5.2.1 Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej
	5.2.2 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i drobnej infrastruktury zielonej
	5.2.3 Poprawa jakości infrastruktury sieciowej i gospodarki odpadami
5.3. Poprawa efektywności energetycznej	5.3.1 Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
	5.3.2 Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej
	5.3.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SKULSK

6.1. KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJOWE

Gmina Skulsk jest gminą wiejską, zlokalizowaną w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie konińskim.

Rys. 3 Położenie gminy Skulsk względem województwa wielkopolskiego

Planując kierunki rozwoju przestrzennego gminy należy wziąć pod uwagę w szczególności:

- lokalizację gminy na obrzeżach województwa wielkopolskiego, we wschodnim obszarze wielkopolski - regionie o słabym potencjale gospodarczym, wymagającym wsparcia procesów rozwojowych
- położeniu gminy we Wschodnim Obszarze Funkcjonalnym i w obrębie granic Aglomeracji Konińskiej
- położeniu na obszarze zagrożonym trwałą marginalizacją
- położeniu gminy przy szlaku komunikacyjnym DK25
- szczególne walory przyrodniczo - turystyczne obszaru gminy,

- znaczący udział obszarów przyrody prawem chronionych, w tym obszarów ochrony przyrody Natura 2000 Jezioro Gopło - obszar siedliskowy i Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska – obszar specjalnej ochrony ptaków, parku krajobrazowego Nadgoplański Park Tysiąclecia, Goplańsko Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz korytarza ekologicznego Gopło
- ograniczenia dla realizacji inwestycji komunikacyjnych i infrastrukturalnych z uwagi na ochronę walorów przyrodniczych
- znaczący udział wód powierzchniowych w obszarze gminy
- położenie w regionie o dużym potencjale dla rozwoju turystyki rowerowej, pieszej i wodnej

Każdy z powyższych czynników niesie ze sobą zarówno szereg szans rozwojowych, powoduje jednak konieczność prowadzenia polityki przestrzennej w szczególny sposób uwzględniającej dynamikę zmian, stanowiącej odpowiedź na przewidywane kierunki tych zmian i w najwyższym stopniu zabezpieczającej potrzeby gminy, umożliwiającej jej rozwój gospodarczy przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i komfortu życia jej mieszkańców.

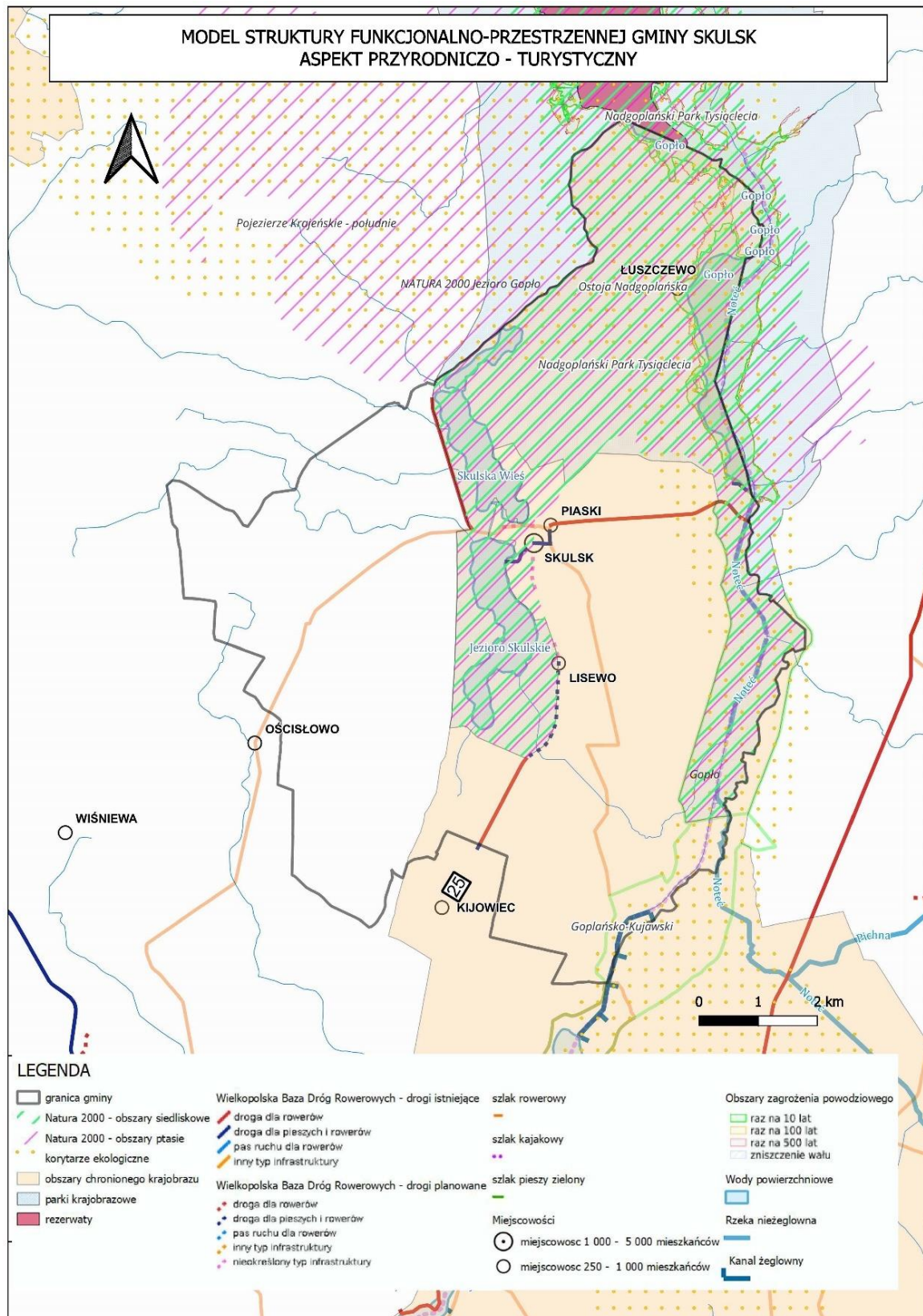
6.2. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą o samorządzie gminnym, w strategiach rozwoju określa się model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, zawierający (art. 10e ust. 3 pkt 4):

- strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych,
- system powiązań przyrodniczych,
- główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych,
- główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej jest obligatoryjnym elementem strategii, jest to schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególny sposób wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy, odbywający się na terytorium gminy. Model stanowi ilustrację założeń ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju lokalnego. Przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy, wynikającą z uwarunkowań związanych z jej położeniem, trendami rozwojowymi oraz kierunki zmian oczekiwanych w wyniku realizacji strategii. Prezentuje wybrane cele jakościowe i ilościowe w kontekście przestrzennym. Zobrazowane elementy przestrzenne należy traktować jako generalne wytyczne, których zasięg (zajętość przestrzenną – zwłaszcza w odniesieniu do kategorii wyróżnionej jako „użytkowanie przestrzeni”) należy doprecyzować i uszczegółwić w planie ogólnym gminy, stosownie do obowiązujących przepisów prawa. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi integralną część niniejszej Strategii.

Dla uzyskania pełnego obrazu uwarunkowań rozwojowych Gminy Skulsk, model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawiono w dwóch aspektach: w aspekcie przyrodniczo-turystycznym, oraz w aspekcie komunikacyjnym i gospodarczym.

Rys. 4 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Skulsk w aspekcie przyrodniczo-turystycznym

Przedstawiony model struktury funkcjonalno-przestrzennej w aspekcie przyrodniczo-turystycznym przedstawia obszar gminy i przebiegające w jego granicach elementy:

Obszary ochrony przyrody Natura 2000

Na terenie Gminy znajdują się dwa obszary ochrony przyrody Natura 2000:

Jezioro Gopło (kod obszaru PLH040007) – obszar ochrony siedlisk utworzony zgodnie z Dyrektywą Siedliskową, o powierzchni łącznej 13 659 ha (3 193,1 ha na terenie gminy Skulsk). Obszar ten składa się z łąk i szuwarów, występują również bardzo cenne przyrodniczo lasy łęgowe oraz liczne zatorfienia i śródwymowe oczka wodne. Występuje tu osiemnaście rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz siedem gatunków roślin wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Stwierdzono również występowanie rzadkich gatunków kręgowców, pięć z nich widnieje w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej,

Ostoja Nadgoplańska (kod obszaru PLB040004) – obszar specjalnej ochrony ptaków utworzony zgodnie z Dyrektywą Ptasia, o powierzchni łącznej 9815,8 ha (3 191,7 ha na terenie gminy Skulsk). Teren obejmuje Jezioro Gopło, największe jezioro wielkopolski oraz jeziora Skulskie. Występujące na tych terenach podmokłe łąki i lasy łęgowe sprawiają, że jest to obszar na którym znajdują się ważne ostoje ptaków wodno – błotnych oraz miejsce wypoczynku dla ptaków przelotowych. Stwierdzono występowanie dwudziestu czterech gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej m.in.: świergotek polny, sowa błotna, bąk, rybitwa czarna, bocian czarny, błotniak stawowy, derkacz, ortolan. Występują tu również zwierzęta będące pod ochroną – wydra, gacek brunatny, kumak nizinny, traszka grzebieniasta oraz rzadko występujące rośliny.

Park krajobrazowy

Nadgoplański Park Tysiąclecia jest najmłodszym parkiem krajobrazowym województwa wielkopolskiego i został utworzony w 2009 r. (rozporządzenie Nr 2/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie utworzenia parku krajobrazowego „Nadgoplański Park Tysiąclecia” w województwie wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009 r. Nr 112 poz. 1798)), po zlikwidowaniu na tym terenie rezerwatu o identycznej nazwie. W Wielkopolsce Nadgoplański Park Tysiąclecia zajmuje powierzchnię 3074,59 ha i administracyjnie przynależy do jednej gminy - Skulsk.

Głównym celem jego powstania Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia jest:

- zachowanie i popularyzacja walorów przyrodniczych i krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju;
- zachowanie miejsc łęgowych ptaków, szczególnie populacji ptaków wodnych i błotnych;
- zachowanie siedlisk wykorzystywanych przez ptaki przelotne oraz zimujące;
- zachowanie torfowisk i innych środowisk wilgotnych oraz bagiennych;
- zachowanie naturalnie ukształtowanego krajobrazu polodowcowego.

Zachodnia część parku usytuowana jest w obrębie Pojezierza Gnieźnieńskiego, obejmuje ciąg jezior: Skulskie, Skulska Wieś i Czartowo oraz fragment kanału Warta – Gopło. Krajobraz opisywanego obszaru ma charakter młodoglacjalny, a jego najistotniejszy element stanowią obszary wodne i podmokłe. W granicach parku znajduje się południowy fragment Gopła, obejmujący 8% powierzchni jeziora.

Zróznicowany charakter krajobrazu Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia wpływa na wysoki poziom bioróżnorodności tego terenu. Wśród zbiorowisk roślinnych związanych z wodami jezior wymienić można zespoły ramienicy omszonej, wywłócznika kłosowego i okółkowego oraz zespół lilii wodnych z udziałem grzybieni białych i grążela żółtego. Ponadto występują tu: rdest ziemnowodny, różne gatunki rzęs, spirodela wielokorzeniowa oraz chroniony pływacz zwyczajny. Rozległe pasy szuwarów okalające jeziora parku tworzy między innymi rzadka kłoc wiechowata, a także pałka wąskolistna i szerokolistna, tatarak, manna mielec i jeżogłówka gałęzista.

Przy północno-wschodnim brzegu jeziora Skulska Wieś oraz pomiędzy jeziorami Czartowo oraz Skulskim w dobrym stanie zachowały się torfowiska niskie, gdzie stwierdzono występowanie sierpika barwierskiego oraz chronionego kruszczyka błotnego.

Nad Gopłem występują cenne i bogate gatunkowo łąki trzęślicowe, łąki sitowo-trzęślicowe, łąki selernicowe, łąki wyczyńcowe oraz łąki rajgrasowe. W obrębie łąk odnotowano stanowiska staroduba łąkowego, storczyków: krwistego i szerokolistnego oraz goździka piaskowego i pysznego. Na pastwiskach i łąkach parku spotyka się stanowiska roślin słonolubnych, w tym rzadkiej świbki morskiej i chronionego mlecznika nadmorskiego. Piaszczyste miejsca porośnięte są zbiorowiskami psammofilnymi – należą do nich chronione murawy szczotlichowe tworzone przez sinozieloną trawę szczotlichę siwą, zespół goździka kropkowanego i zawciągu pospolitego. W ciepłych miejscach występują również kocanki piaszkowe, groszek czerniejący oraz pierwiosnka lekarska.

Lasy w parku nie zajmują dużej powierzchni. Nadbrzeżne pasy leśne rozciągające się wokół Gopła tworzone są przez cenne olsy, łągi wiązowo-jesionowe oraz łąg jarzmiankowy.

Świat ichtiofauny parku reprezentowany jest przez 25 gatunków ryb, a wśród nich: ciernika, sandacza, suma, jazgarza, szczupaka, leszcza i węgorza. Stwierdzono tu występowanie chronionych gatunków płazów, m.in. traszki zwyczajnej, kumaka nizinnego i grzebiuszki ziemnej, oraz gadów: padalca, jaszczurkę zwinkę i zaskrońca.

Najlepiej zbadaną grupą zwierząt są ptaki, wśród których najcenniejsze są gatunki wodno-błotne. Obok tych pospolitych, jak łyska, perkoz dwuczuby czy krzyżówka, obszary podmokłe parku zasiedlają gatunki rzadsze, między innymi bąk, bączek, błotniak stawowy, kropiatka, wąsatka, wodnik i żuraw. Jezioro Gopło jest bardzo ważną ostoją dla gęgawy, która na całym akwenie gniazduje w liczbie kilkuset par, stanowi ono też miejsce żerowania bielika.

Opisywane tereny słyną również z masowych koncentracji ptaków w okresach przelotów, kiedy na wodach Gopła spotyka się między innymi wielotysięczne stada gęsi zbożowych i białoczelnych.

Spośród chronionych gatunków ssaków w parku występuje jeź wschodni, wydra, łasica, gacek wielkouch, traszka zwyczajna, kret i bóbr.

Obszary chronionego krajobrazu

Kolejną formą ochrony przyrody na terenie Gminy jest **Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu** OCHK.137 o powierzchni łącznej 66 000 ha. Krajobraz tworzy mozaika lasów mieszanych, pól uprawnych oraz jezior wokół których rozwija się roślinność szuwarowa i błotna. Część obszaru chronionego pokrywa się z terenami Parku Krajobrazowego Nadgoplański Park Tysiąclecia i z obszarami Natura 2000.

Korytarz ekologiczny

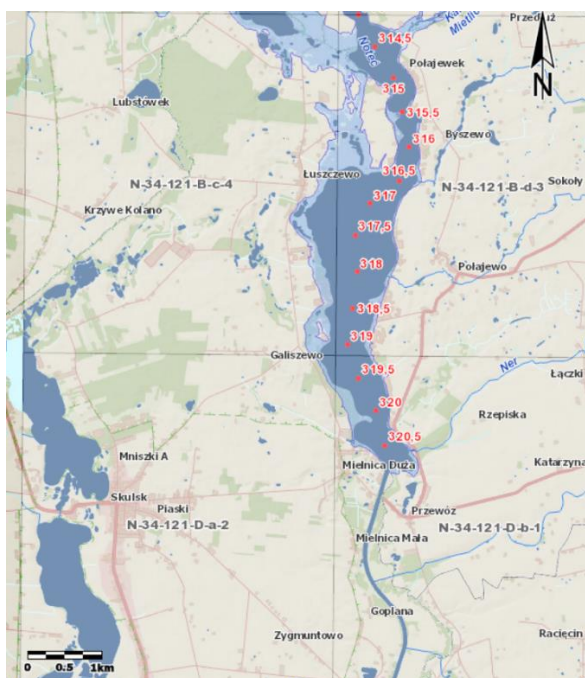
Korytarz ekologiczny **Gopło** stanowi szlak migracji ptaków w czasie ich wiosennych i jesiennych wędrówek. Korytarz zapewnia odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu.

Tereny zalewowe

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r., poz. 960 - dalej Prawo wodne) Gmina Skulsk jest położona na terenie administrowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Bydgoszczy. Znajduje się:

- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarem, -na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.
- poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Tereny zalewowe występują głównie wzdłuż linii brzegowej Jeziora Gopło. Są to obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i średnie, i wynosi odpowiednio 10% (raz na 10 lat) i 1% (raz na 100 lat) .

ŚCIEŻKI ROWEROWE

Gmina Skulsk cechuje się wysokim potencjałem dla rozwoju turystyki rowerowej, szczególnie z uwagi na dostępność do ciekawych terenów ukazujących przyrodę w stanie naturalnym lub mało zmienionym. W obrębie gminy funkcjonują ścieżki rowerowe:

Pomarańczowy szlak rowerowy Skulska Wieś – Mielnica

Trasa: Skulska Wieś – Skulsk – Mielnica Duża – most nad Kanałem Ślesińskim – Przewóz (długość – 6,3 km)

Gawrony – Ślesin

Trasa: Gawrony – Młynek – Przytubie – Skulsk – Buszkowo Parcele – Ościśłowo – Marianowo – Ostrowąż – Biskupie – Florentynowo – Lizawy – Mikorzyn – Dąbrowa Duża – Honoratka – Łężyn – Niedźwiady – Wygoda – Kolebki – Ślesin (długość – 57 km)

Bursztynowy szlak rowerowy

Trasa: Konin – Rudzica – Grąblin – Licheń Stary – Niedźwiady Duże – Wąsosze – Półwiosek Stary – Ślesin – Głębockie Pierwsze – Obory – Noć – Broniszewo – Przewóz (długość od Konina – 43 km)

Szlak wokół jezior (Duża pętla)

Trasa: Ślesin – Głębockie Pierwsze – Witalisów – Obory – Mielno – Noć – Kalina – Broniszewo – Przewóz – Mielnica Duża – Mielnica Mała – Goplana – Warzymowo – Kolonia Warzymowska – Koszewo – Gawrony – Żółwieniec – Ostrowy – Ślesin (długość – 33 km)

Systematyczny wzrost zainteresowania turystyką rowerową w dużej mierze uzależniony jest od dostępu do infrastruktury rowerowej oraz gęstości szlaków rowerowych. Według opracowania Polityki Rowerowej Województwa Wielkopolskiego w województwie wielkopolskim 10,1% sieci dróg publicznych o nawierzchni twardej jest wypełniona infrastrukturą dróg rowerowych, w Gminie Skulsk wskaźnik ten mieści się w przedziale 5.00-10.00%.

SZLAK WODNY

Jednym z uwarunkowań sprzyjających rozwojowi turystyki na obszarach wiejskich jest występowanie wód. Z uwagi na wyjątkowe położenie względem akwenów wodnych przez gminę przebiegają liczne szlaki turystyczne w tym szlak wodny - Wielka Pętla Wielkopolski. Jest to najdłuższy szlak wodny w Polsce i stanowi łącznie niemal 700 km dróg wodnych, które oplatają całą Wielkopolskę.

Wzdłuż wschodniej granicy Gminy przebiega Kanał Warta - Gopło, stanowiący także odcinek szlaku wodnego Wielkiej Pętli Wielkopolski. Odcinek ten stanowi szlak kajakowy.

BAZA NOCLEGOWA

Bazę noclegową tworzą gospodarstwa agroturystyczne, domki letniskowe oraz hotel w Lisewie. Oferta ukierunkowana jest na rekreację codzienną, rzadziej całotygodniową. Zapewnienie rekreacji długookresowej wymaga poszerzenia oferty noclegowej wraz z odpowiednią infrastrukturą turystyczną i wypoczynkową.

ŚCIEŻKI DYDAKTYCZNE

Dla potrzeb turystyki edukacyjnej zaprojektowane zostały ścieżki dydaktyczno-edukacyjne:

- **Brzegiem jeziora** (długość 0,5 km, 6 przystanków)

Trasa: Skulsk – Mniszki A, wzdłuż jeziora Skulska Wieś. Ścieżka prezentuje walory przyrodnicze okolicy jeziora Skulska Wieś oraz walory przyrodnicze i kulturowe parku.

- **Mare Polonorum w południowej części i Jeziora Skulskie** (długość 17 km, 7 przystanków)

Trasa: Mielnica Duża – Skulsk – Pilich – Galiszewo – Łuszczewo. Ścieżka prezentuje Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Skulsku oraz zróżnicowane siedliska południowej części Nadgopla (m.in. łąki, szuwary, olsy, łągi) wraz z ich bogactwem gatunkowym (szczególnie roślin naczyniowych i ptaków).

- **Poznaj Ptasie Tajemnice** (długość 13 km, 8 przystanków)

Trasa: Skulsk – Mniszki – Łuszczewo – Skulsk. Ścieżka przedstawia zróżnicowane siedliska przyrodnicze południowej części Nadgopla wraz z zamieszkującymi je licznymi gatunkami ptaków.

Wody powierzchniowe

Na terenie Gminy Skulsk w **wykazie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych** wymienione zostały:

- RW60001618349 Kanał Ślesiński - w oparciu o obowiązujący Plan dla obszaru dorzecza Odry w regionie wodnym Warty JCWP Kanał Ślesiński (RW60001618349) jest w złym stanie wód, jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych jakim jest dobry stan wód. Ponadto ustalono również odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.
- RW6000111881999 Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej- stan chemiczny – poniżej dobrego, natomiast stan ogólny został określony jako zły. Ponadto ustalono również odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.
- RW600011188131 Noteć od Dopływu z jez. Lubotyń do Kanału Warta-Gopło - stan chemiczny – poniżej dobrego, natomiast stan ogólny został określony jako zły, dla danej CWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej
- RW600018188149 Dopływ z Jez. Skulskich - stan chemiczny został określony jako dobry, natomiast stan ogólny został określony jako zły, dla danej CWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej

W ramach analizowanego obszaru Gminy Skulsk, dla wszystkich JCWP ustalona jest derogacja z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegającą na odroczeniu w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych. Ponadto dla niej ustalono również odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) jeziornych:

- LW10396 Gopło
- LW10394 Skulska Wieś (aktualnie JCWP Skulska Wieś nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi ani też do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych)
- LW10393 Skulskie (aktualnie JCWP Skulskie nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi ani też do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych)

W ramach projektu pn. „Zwiększenie retencji i odbudowa zasobów wodnych terenów pogórnicznych na obszarze Wielkopolski wschodniej” we właściwości PGW Wody Polskie wynikającej z ustawy Prawo wodne zaplanowano realizację zadania na terenie Gminy Skulsk, umożliwiającego zwiększenie retencji jezior w zlewni Lisewki poprzez budowę jazu poniżej Jez. Skulskiego. Niniejsze zadanie prowadzone jest pod nazwą „Popiętrzenie jezior Skulskich, gm. Skulsk - odbudowa rzeki Lisewki”.

Wykaz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- GW600043 Gniezno (gmina wiejska), Kleczew, Orchowo, Ostrowite, Powidz, Skulsk, Ślesin, Trzemeszno, Wierzbinek, Wilczyn, Witkowo

JCWPd GW600043, charakteryzuje słaby stan chemiczny i słaby stan ilościowy. Stan ilościowy jest zagrożony, natomiast chemiczny jest niezagrożony.

- GW600062 Babiak, Chodów, Dąbie, Golina, Grzegorzew, Kazimierz Biskupi, Kleczew, Konin, Kościelec, Koło (gmina wiejska), m. Koło, Kramsk, Krzymów, Kłodawa, Łądek, Olszówka, Orchowo, Osiek Mały, Ostrowite, Powidz, Przedecz, Rzgów, Skulsk, Sompolno, Stare Miasto, Słupca (gmina wiejska), m. Słupca, Ślesin, Wierzbinek, Wilczyn, Zagórow

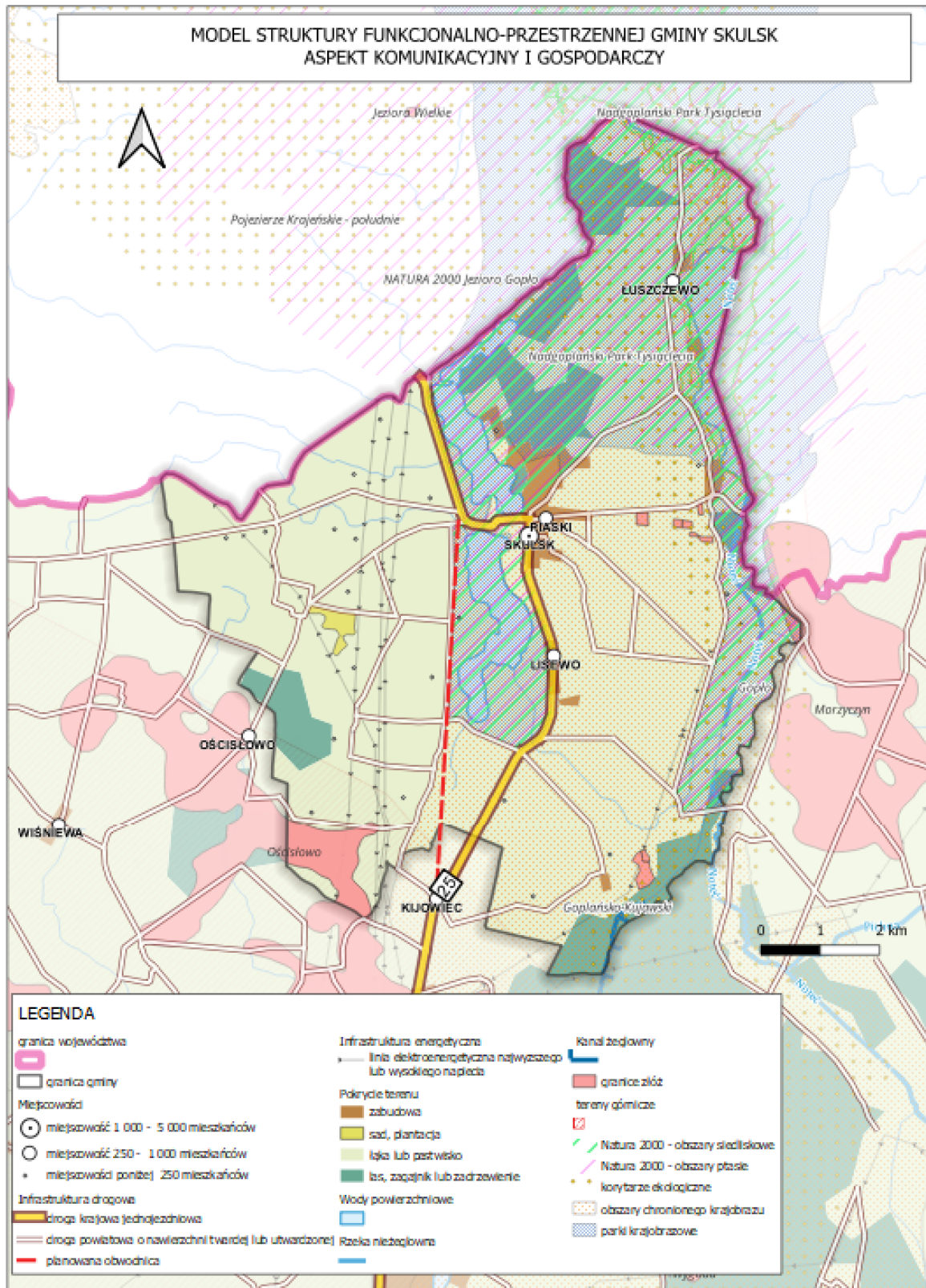
JCWPd PLGW600062, charakteryzuje dobry stan chemiczny i słaby stan ilościowy. Stan ilościowy jest zagrożony, natomiast chemiczny jest niezagrożony.

Przedmiotowa część posiada ustaloną derogację z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej w Związku ze stopniem wykorzystania dostępnych zasobów do zagospodarowania.

Zgodnie z § 17 pkt 2 Statutu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zdecydowana większość terenów gminy Skulsk położona jest w regionie wodnym Noteci (dorzecze Odry), stanowiącym obszar działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy. Południowa i południowo-wschodnia, stosunkowo niewielka, część gminy Skulsk położona jest w regionie wodnym Warty (dorzecze Odry) stanowiącym obszar działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Ustawa Prawo wodne stanowi w art. 326 ust. 1, iż w strategii rozwoju gminy uwzględnia się ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1 – 3, to jest ustalenia planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planu przeciwdziałania skutkom suszy. Do terenów gminy Skulsk zastosowanie mają:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335),
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2022 r. poz. 2714)
- oraz Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615).

Rys. 5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Skulsk w aspekcie komunikacyjnym i gospodarczym

Gmina Skulsk ma powierzchnię 84 km² i leży na terenie Pojezierza Wielkopolskiego, na granicy Kujaw i Wielkopolski. Centralnym ośrodkiem gminy jest miejscowość Skulsk położona pomiędzy dwoma jeziorami: Skulskim i Skulska Wieś, które rozdzielone są drogą krajową 25, przebiegającą przez środkową część gminy.

Gmina podzielona jest na dwadzieścia dwie wsie sołeckie: Buszkowo, Buszkowo-Parcele, Celinowo, Czartowo, Czartówek, Dąb, Dzierżysław, Gawrony, Goplana, Kobylanki, Lisewo, Łuszczewo, Mielnica Duża, Mniszki, Paniewo, Pilich, Popielewo i Popielewo Folwark, Radwańczewo, Rakowo, Skulsk, Skulska Wieś. Pozostałe miejscowości mniejsze w gminie to: Buszkowo-Majątek, Galiszewo, Kolonia Warzymowska, Koszewo, Lisewo-Parcele, Mielnica Mała, Nowa Wieś, Piastowo, Przytubie, Starostwo, Wandowo, Warzymowo, Włodzimiera, Zalesie, Zygmuntowo.

Miejscowość Skulsk pełni funkcję centralnego ośrodka stanowiącego siedzibę władz Gminy – tu zlokalizowanych jest większość instytucji użyteczności publicznej i oraz centrum życia społecznego i kulturalnego. Obszar ten cechuje się jednocześnie najbardziej dynamicznym rozwojem społeczno-gospodarczym.

Na podstawie Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego zidentyfikowane zostały granice krajobrazów określonych w granicach Gminy Skulsk, które obejmują **7 różnych typów krajobrazu:**

- Miejski - miejscowości z zachowanym układem historycznym
- Wód powierzchniowych – jeziora
- Bagienno-łąkowe - głównie bezleśne - z dominacją szuwarów i turzycowisk
- Leśny - z przewagą siedlisk borowych
- Leśny - z przewagą siedlisk lasowych
- Wiejski - z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk
- Wiejski - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola

Miejski, typ miejscowości z zachowanym układem historycznym 30-315.58-038

Jednostka krajobrazowa zajmuje niewielki obszar w centrum gminy Skulsk. Skulsk to dawne miasto, ob. wieś gminna położona 13 km na północ od Ślesina, nad Jeziorem Skulskim, przy drodze Konin - Bydgoszcz. Krajobraz znajduje się pomiędzy dwoma jeziorami Skulskim i Skulska Wieś na pograniczu województwa wielkopolskiego i kujawsko - pomorskiego. Układ urbanistyczny dawnego miasta jest mało skomplikowany, ale ze względu na ukształtowanie terenu ciekawy. Ośrodkiem założenia jest wydłużony rynek o układzie wschód - zachód, zbliżony do wyciągniętego trapezu z sześcioma wylotami ulicznymi. W jednostce nie rozwinęły się bloki przyrynkowe. Zabudowa powstawała wzdłuż ulic. Jednostkę cechuje rzadko spotykane znaczne oddalenie kościoła parafialnego od rynku miasta. Zespół kościoła pw. Narodzenia NMP i św. Józefa usytuowany został na terenie tzw. Skulskiej Kępy, na przesmyku pomiędzy jeziorami, po południowej stronie ul. Kościelnej, która łączy główną część miasta z kościołem. Miejscowość w okresie po 1945 roku rozwinęła się wzdłuż dróg wytyczonych w poprzednich stuleciach.

Wód powierzchniowych

30-315.58-046

Krajobraz, w skład którego wchodzi jeziora Skulska Wieś, Skulskie i Czartowo położony jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, od wschodu graniczy z miastem Skulsk. Jeziora mają wydłużony kształt, ciągną się wzdłuż osi północ-południe, ich linia brzegowa jest słabo rozwinięta. Nad jeziorem Skulska Wieś położona jest plaża, której towarzyszą atrakcje takie jak wypożyczalnia sprzętu wodnego, mały park wodny czy plac zabaw. Na plaży, a także od roku 2025 zacznie funkcjonować punkt gastronomiczny. Nad jeziorami obecne są niewielkie ośrodki wypoczynkowe, które oferują także wypożyczenie rowerów, bądź dostęp do prywatnej plaży.

30-315.58-035

Krajobraz tworzy południowo-zachodni fragment Jeziora Gopło. Jest to jezioro rynnowe, pochodzenia polodowcowego, o południkowym przebiegu i rozwidlonym południowym końcu. Linia brzegowa jest niska, urozmaicona, z licznymi zatokami i półwyspami, w liczne wysepki oraz płaskie brzegi sprzyjają rozwojowi szuwarów i wilgotnych łąk. Przez jezioro przepływa rzeka Noteć. Na południe od jeziora ciągnie się Kanał Ślesiński, który łączy jezioro Gopło z rzeką Wartą.

Bagienna-łąkowy - głównie bezleśny 30-315.58-036

Krajobraz położony jest ok. 3 km na wschód od miejscowości Skulsk. Ciągnie się południkowo na długości ok. 7,8 km. Od północy graniczy z jeziorem Gopło. Przez krajobraz przepływa Kanał Ślesiński, łączący jezioro Gopło z rzeką Wartą. W górnej części, na wysokości wsi Koszewo łączy się z Notecią. Tło krajobrazowe tworzą podmokłe łąki, w części południowej występują obniżenia wypełnione wodą. Wzdłuż kanału ciągnie się pas zadrzewień. Krajobraz uzupełnia się osadnicza, znajdująca się w północnej części jednostki. Na południu obszaru znajduje się Śluza Koszewo, obsługująca ruch jednostek turystycznych oraz niewielkie Jezioro Mielno. W środkowej części krajobrazu, na wysokości osady Warzymowo znajduje się strefa ochrony krajobrazu, wokół zabytkowego kościoła.

Leśny

30-315.58-012 z przewagą siedlisk borowych

Analizowany krajobraz położony jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Przedmiotowy teren stanowi enklawę leśną zlokalizowaną pomiędzy jeziorem Skulska Wieś, a jeziorem Gopło. Miejscowość Skulsk oddalona jest o około 1 km w kierunku południowym od omawianego terenu. Krajobraz znajduje się w Nadleśnictwie Konin. Na przedmiotowym terenie znajduje się pojedyncza zabudowa zagrodowa, pola orne oraz łąki. Przy południowo-wschodniej granicy znajduje się Staw Deszna. Na zachodzie krajobrazu przeważa bór mieszany świeży (BMśw), natomiast na wschodzie las mieszany świeży (LMśw). W lasach dominują sosny zwyczajne w wieku 30-85 lat.

30-315.58-052 z przewagą siedlisk borowych

Krajobraz zlokalizowany jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, około 2 km na północ od Ślesina. Od południowego-zachodu graniczy z Jeziorem Ślesińskim. Jest to teren Nadleśnictwa Konin. Struktura użytkowa w krajobrazie jest różnorodna – znajduje się tutaj teren rolny, teren podmokły, śródleśne oczka wodne i polany śródleśne, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz letniskowa. Na północy znajduje się Jezioro Czarne. W krajobrazie dominują bory mieszane świeże

(BMśw), bory świeże (Bśw) i lasy mieszane świeże (LMśw). Przez obszar przepływa Kanał Ślesiński. W krajobrazie zlokalizowane jest Radiowo-Telewizyjne Centrum Nadawcze Ślesin. Przez obszar przebiega droga powiatowa 3188P. Na wschodzie występuje zabytek archeologiczny, stożkowate grodzisko średniowieczne.

30-315.58-028 z przewagą siedlisk lasowych

Krajobraz zlokalizowany jest we wschodniej części województwa, na terenie Nadleśnictwa Konin. Znajduje się w odległości około 5 km na północ od miejscowości Skulsk. Zachodnia granica krajobrazu przebiega wzdłuż granicy województw wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego. Omawiany obszar stanowi część niewielkiego terenu leśnego, który znajduje się w sąsiednim województwie, pozostałe sąsiedztwo stanowią tereny rolne. Przedmiotowy obszar to zwarty teren leśny, który urozmaica niewielkie jezioro w północno-wschodniej części jednostki. W lasach dominują siedliska lasowe - las mieszany świeży (LMśw), las świeży (Lśw), jedynie wokół jeziora występują siedliska olsowe – ols (Ol). Dominującym gatunkiem drzew w siedliskach jest sosna zwyczajna. Występują również drzewa takie jak: dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, brzoza brodawkowata, jesion wyniosły, olcha i czeremcha.

30-315.58-006 z przewagą siedlisk lasowych

Krajobraz znajduje się we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości około 5 km w kierunku południowo-zachodnim od gminnej miejscowości Skulsk. Omawiany teren znajduje się w Nadleśnictwie Konin. Krajobraz to zwarty teren leśny, który stanowi enklawę leśną otoczoną terenami rolnymi. Pod względem siedliskowym krajobraz zdominowany jest przez las świeży (Lśw), z przewagą sosny zwyczajnej i dębu szypułkowego. W południowej części krajobrazu występuje drzewostan ponad 100 letni.

Wiejski

30-315.58-047 z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk

Jednostka krajobrazowa zlokalizowana na wschód od miejscowości Skulsk, pomiędzy jeziorami: Skulskie, Skulska Wieś i Gopło. W krajobrazie dominują pola uprawne ułożone wstęgowo uzupełnione enklawami leśnymi oraz zbiornikami i ciekami wodnymi. Przy liniach brzegowych jezior występują tereny szuwar i mokradeł. Przy wschodniej granicy zlokalizowane jest miejsce eksploatacji kruszywu. Zabudowa przede wszystkim o charakterze zagrodowym lub jednorodzinym, rozproszona, lecz usytuowana wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W północnej części krajobrazu funkcjonuje ferma drobiu. Krajobraz urozmaicony jest licznymi elementami o wysokich cechach historycznych i kulturowych wpisanych do rejestru zabytków. W miejscowości Łuszczewo zlokalizowany jest park dworski z drugiej połowy XIX wieku. W miejscowości Mniszki A zachowany jest zespół dworski z dworem i parkiem z drugiej połowy XIX wieku. W miejscowości Galiszewo zlokalizowane jest założenie dworsko – parkowe z dworem i parkiem z drugiej połowy XIX wieku. Wieś Warzymowo cechuje zabytkowy układ przestrzenny z XV wieku z wybudowanym w tym samym czasie kościołem pw. Św. Stanisława Biskupa oraz XIX wiecznym dworem i domem mieszkalnym. Na szczególną uwagę w tym krajobrazie zasługuje zespół pałacowo – parkowy z połowy XIX wieku z zachowanym pałacem oraz parkiem. W bezpośrednim sąsiedztwie rezydencji znajduje się odrestaurowany spichlerz oraz kapliczka z tego samego okresu.

30-315.58-071 z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk

Jednostka krajobrazowa zlokalizowana na zachód od miejscowości Ślesin. Główną cechą obszaru są pola uprawne ułożone wstęgowo, urozmaicone enklawami leśnymi i nielicznymi ciągami zieleni

śródpolnej oraz ciekami i zbiornikami wodnymi. Zabudowa o charakterze zagrodowym lub jednorodzinnym, miejscami związana z działalnością gospodarczą, z reguły rozproszona, usytuowana wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Głównymi osiami komunikacyjnymi są: droga krajowa nr 25 oraz wojewódzka nr 263. Ponadto przez obszar przebiega pięć linii energetycznych wysokiego napięcia.

30-315.58-061 z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola

Jednostka krajobrazowa położona na północny-zachód od Konina i jest terenem rolnym położonym pomiędzy terenami czynnej oraz zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej przy Kleczewie a Jeziorami: Powidzkim, Budzistawskim i Wilczyńskim. Przez obszar przebiegają drogi wojewódzkie nr 162 i nr 163. W krajobrazie dominują mozaikowo rozmieszczone użytki rolne, tworzące małe pola, urozmaicone licznymi ciekami wodnymi i zbiornikami wodnymi oraz ciągami zieleni śródpolnej i enklawami leśnymi. Sieć hydrograficzną tworzą: Jeziora Ostrowite i Koziegłowskie i liczne mniejsze zbiorniki wodne oraz Biskupia Struga i kilka mniejszych cieków wodnych. Zabudowa o charakterze zagrodowym lub mieszkaniowym jednorodzinnym zarówno skupiona w jednostkach osadniczych, jak i rozproszona, lecz usytuowana wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W architekturze krajobrazu wyróżniają się: kościół w Złotkowie, zespoły dworskie w Miałczewie, w Nieborzynie, w Sierniczu Wielkim, Budzistawiu Górnym, Kopydłowie i Sławoszewku oraz zespół pałacowy w Kopydłównku. Ponadto w Sławoszewku i Budzistawiu Górnym odnaleźć można drzewa uznane za pomniki przyrody.

30-315.58-060 z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola

Jednostka krajobrazowa położona na zachód od miejscowości Skulsk i sięga do okolic miejscowości Wilczyn oraz jeziora. Przez obszar przebiega droga krajowa nr 25. W krajobrazie dominują mozaikowo rozmieszczone użytki rolne, tworzące małe pola, urozmaicone ciekami wodnymi: Dopytyw spod Kuśnierza, Dopytyw spod Lenartowa oraz Dopytyw spod Siedlimowa oraz niewielkimi zbiornikami wodnymi, a także ciągami zieleni śródpolnej i enklawami leśnymi. Zabudowa o charakterze zagrodowym lub mieszkaniowym jednorodzinnym zarówno skupiona w jednostkach osadniczych, jak i rozproszona, lecz usytuowana wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Pod względem kulturowym wyróżniają się miejscowości Kownaty, gdzie zlokalizowany jest XVIII-wieczny dwór oraz Wtórek, gdzie zachowany jest XIX-wieczny park dworski.

➤ Infrastruktura drogowa

Główny szlak komunikacyjny, przebiegający przez gminę to droga krajowa nr 25 relacji Ostrów Wlkp.- Kalisz – Konin – Bydgoszcz, pozostająca pod zarządem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Pełni ona ważną funkcję transportową, zapewniając połączenie gminie Skulsk z innymi ośrodkami. Planowana jest budowa obwodnicy, która pozwoliłaby na wyprowadzenie tranzytu poza miejscowość Skulsk i skrócenie przebiegu trasy przez Gminę, która obecnie ma długość 9,499 km.

Pozostałe drogi powiatowe to:

- droga nr 3181P relacji: droga powiatowa 3180P - Wilczogóra - Wtórek - Dzierżysław - Radwańczewo - Skulska Wieś - droga krajowa 25
- droga nr 3183P relacji: droga powiatowa 3185P - Góry - Ościstowo - Buszkowo - Skulska Wieś - droga krajowa 25
- droga nr 3188P relacji: droga powiatowa 3183P - Skulska Wieś - Paniewo - Czartowo - Lisewo - Gawrony - Żówieniec - Ślesin - droga krajowa 25

- droga nr 3187P relacji: (Ostrówek) granica powiatu konińskiego - Łuszczewo - Galiszewo - Skulsk - droga krajowa 25
- droga nr 3189P relacji: droga krajowa 25 - Skulsk - Mielnica Duża - granica województwa (Przewóz)
- droga nr 3190P relacji: droga powiatowa 3189P - Skulsk - Wilcza Kłoda - Włodzimiera - Kolonia Warzymowska - Koszewo - Morzyczyn - droga powiatowa 3191P.

Długość dróg powiatowych przebiegających przez gminę Skulsk wynosi 37,509 km.

Drogi gminne utwardzone o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, według danych Gminy mają długość 166,77 km. W 2023 roku długość przebudowanych dróg gminnych wyniosła 1,448 km natomiast powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych wyniosła 21 541,7 m². W Gminie rozmieszczonych jest 397 punktów oświetleniowych.

Infrastruktura energetyczna

Na obszarze Gminy Skulsk nie ma stacji elektroenergetycznych będących własnością Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. Przez obszar Gminy Skulsk przebiega nowa dwutorowa linia 400 kV Jasiniec – Pątnów (w Gminie przez miejscowości: Kobylanki, Czartówek, Popielewo, Buszkowo-Parcele, Dzierżysław), dwie jednotorowe linie 220 kV Jasiniec – Pątnów oraz dwutorowa linia relacji 110 kV relacji Pątnów – Piotrków Kujawski.

Złoża kopalin niestanowiące części składowych nieruchomości gruntowej

Na terenie gminy Skulsk występują złoża surowców naturalnych, głównie złoża piasku i piasku ze żwirem. Wśród zinwentaryzowanych w 2022 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny na terenie gminy wymienione zostały wyrobiska w miejscowościach:

- Mielnica Mała – wyrobisko eksploatowane
- Mielnica Duża – wyrobisko zaniechane
- Mniszki - wyrobisko zaniechane
- Buszkowo-Parcele - wyrobisko zaniechane
- Gawrony - wyrobiska zaniechane,

Południowo – zachodnie krańce gminy to obszary graniczne występowania złoża węgla brunatnego Ościstowo, natomiast we wschodnie tereny – złoża węgla brunatnego Morzyczyn.

6.3. USTALENIA I REKOMENDACJE DOTYCZĄCE PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Rekomendacje dotyczące prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze Gminy Skulsk:

- prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o dokumenty planistyczne wyższego rzędu, na szczeblu powiatowym, aglomeracji i wojewódzkim,
- prowadzenie polityki przestrzennej w porozumieniu z gminami sąsiednimi, ze wspólną analizą potrzeb i możliwości rozwojowych,
- oparcie decyzji planistycznych o analizy dotyczące realnego zapotrzebowania na tereny o danym przeznaczeniu,
- oparcie decyzji planistycznych o długoterminowe potrzeby,
- prowadzenie polityki przestrzennej w sposób transparentny, z szerokim zaangażowaniem interesariuszy,

- wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi do zarządzania przestrzenią,
- w planowaniu i realizacji inwestycji należy uwzględnić ich lokalizację względem obszarów natury prawnie chronionych,
- w planowaniu i realizacji inwestycji należy uwzględnić wymogi dotyczące ochrony wód podziemnych wynikające z przepisów odrębnych,
- bieżący monitoring procesów planistycznych i inwestycyjnych na obszarze gminy,
- weryfikacja standardowych zapisów planistycznych w celu umożliwienia realizacji działań zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju np. z umożliwieniem realizacji obiektów i terenów wykorzystujących eko-technologie, rozwiązania z zakresu zarządzania wodą (zarówno na terenie nieruchomości jak i w krajobrazie) oraz wszelkie rozwiązania eko-innowacyjne pozwalające ograniczenie uciążliwości środowiskowej.

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ dla WIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH oraz dla WSCHODNIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO wyznaczono cele polityki przestrzennej oraz zasady zagospodarowania, których zapisy powinny zostać uwzględnione na etapie opracowania planu ogólnego i opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego w PZPWW 2020+ WIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH jest kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru. Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- ➡ Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi
 - 1) Regulowanie procesów osiedleńczych i przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy
 - 2) Zachowanie tradycyjnego krajobrazu jednostek osadniczych oraz krajobrazu wiejskiego
 - 3) Rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych
- ➡ Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej
 - 1) Ochrona najlepszych jakościowo gleb
 - 2) Ochrona łąk i pastwisk
 - 3) Poprawa bilansu wodnego i jakości wód
- ➡ Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
 - 1) Zachowanie dziedzictwa kulturowego
 - 2) Efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego
- ➡ Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
 - 1) Rozwój działalności rolniczej
 - 2) Rozwój funkcji pozarolniczych
- ➡ Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej
 - 1) Rozwój i modernizacja sieci drogowej

2) Poprawa efektywności sieci kolejowej

3) Rozwój komunikacji zbiorowej

➡ Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

1) Poprawa dostępności sieci infrastruktury technicznej

2) Rozbudowa sieci elektroenergetycznej

Dla WSCHODNIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO przewidziano następujące cele polityki przestrzennej oraz zasady zagospodarowania:

➡ Cel 1. Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego

1) Zachowanie istniejącej specjalizacji gospodarki obszaru:

a) ograniczanie zainwestowania terenów położonych w obrębie udokumentowanych złóż węgla brunatnego,

b) określenie perspektywicznych terenów eksploatacji złóż węgla brunatnego z uwzględnieniem wszelkich uwarunkowań ekonomicznych, społecznych, przestrzennych i środowiskowych;

2) Wykorzystanie potencjału terenów pokopalnianych do produkcji energii elektrycznej opartej na nowych nośnikach energii:

a) wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, z uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej i uzbrojenia technicznego,

b) wyznaczanie terenów dla lokalizacji instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych wraz ze strefami ochronnymi oraz terenów rozwoju upraw roślin energetycznych.

➡ Cel 2. Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru

1) Rozwój nowych działalności gospodarczych:

a) określanie nowych funkcji dla terenów poprodukcyjnych i pogórnich,

b) wyznaczanie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych w pobliżu ośrodków miejskich, węzłów autostradowych i linii kolejowych,

c) wykorzystanie zasobów wód geotermalnych do celów grzewczych oraz rozwoju turystyki i usług sanatoryjnych,

d) rozwój turystyki w oparciu o potencjał terenów powyrobiskowych, zasoby wód geotermalnych, walory przyrodnicze i kulturowe oraz dogodne położenie obszaru w centrum kraju;

2) Rozbudowa bazy logistyczno-magazynowej:

a) utworzenie regionalnych centrów obsługi ładunków,

b) wyznaczanie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych w pobliżu węzłów komunikacyjnych oraz terminale integrujące transport drogowy, kolejowy oraz żeglugę śródlądową.

➡ Cel 3. Kształtowanie środowiska przyrodniczego

1) Rekultywacja terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego:

a) określenie obszarów wymagających rekultywacji i rewitalizacji oraz preferowanych funkcji terenów,

b) rewitalizacja i rekultywacja przemysłowych terenów zdegradowanych oraz przystosowanie ich do pełnienia nowych funkcji,

c) odtwarzanie sieci hydrograficznej obszaru, a także intensyfikację retencji wód;

2) Ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych:

a) zachowanie istniejących zbiorników wodnych i cieków oraz przywracanie ich drożności,

b) zachowanie istniejących ekosystemów zależnych od wód (mokradłowych) oraz dolin rzek i małych cieków w dotychczasowym sposobie użytkowania;

3) Ograniczanie negatywnego oddziaływania przemysłu:

a) wprowadzanie nowych technologii służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczanie emisji przemysłowej i emisji niskiej,

b) ochrona przed hałasem przemysłowym terenów podlegających ochronie akustycznej m.in. poprzez stosowanie nowoczesnych technologii w przemyśle, barier dźwiękochłonnych w postaci pasów zieleni oraz wykluczenie bezpośredniego sąsiedztwa funkcji konfliktogennych,

c) zachowanie terenów wolnych od zabudowy w sąsiedztwie istniejących obiektów produkcyjnych i korytarzy infrastrukturalnych,

d) wprowadzanie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych w postaci pasów niskiej roślinności;

4) Poprawa bezpieczeństwa powodziowego:

a) zmniejszanie przepływu wód powodziowych na Warcie poprzez budowę polderu Golina w dolinie Warty,

b) uwzględnienie działań wskazanych w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP) oraz programowanych zadań inwestycyjnych.

6.4. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIE SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Istotnymi czynnikami decydującymi o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej jest środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz komunikacja i infrastruktura techniczna. Komponenty te warunkują dalszy rozwój przestrzenny, który w znaczący sposób opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych. Nadrzędnym celem określenia kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasady zrównoważonego.

Generalnym celem polityki rozwoju w zakresie zagospodarowania przestrzennego będzie tworzenie warunków przestrzennych, które podnoszą konkurencyjność i atrakcyjność, wpływają na poprawę warunków życia mieszkańców oraz zachowują równowagę pomiędzy aktywnością ekonomiczną, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Wzmocnienie potencjału Gminy można uzyskać przez kształtowanie optymalnej struktury zagospodarowania terenów i ładu przestrzennego oraz właściwe ukierunkowanie dalszego rozwoju sieci osadniczej.

Z uwagi na to, że zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w Gminie Skulsk powiązane jest z prognozowanym dalszym rozwojem zabudowy letniskowej, której lokalizacja w planie ogólnym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów, jest możliwe wyłącznie w strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) jako profilu dodatkowego strefy. Szacuje się powyższą potrzebę dla 1244 mieszkańców, co jest wynikiem obliczeń zgodnie ze wzorem wskazanym w przywoływanym Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii. Ze względu na konieczność dążenia do zrównoważenia budżetu Gminy wartość zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, może ulec podwyższeniu ponieważ dla rozwoju Gminy istotny jest rozwój zabudowy letniskowej.

7. FINANSOWANIE STRATEGII

Instrumenty finansowe wskazują potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031.

Przyjmuje się, że wskazane w dokumencie działania będą realizowane z pomocą publicznych i prywatnych środków finansowych i instrumentów programowych dostępnych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym:

- budżet województwa,
- budżety samorządów powiatowych i gminnych,
- budżety samorządowych jednostek organizacyjnych,
- budżet państwa oraz państwowe fundusze celowe,
- inne instrumenty funkcjonujące w oparciu o środki publiczne np. instrumenty Banku Gospodarstwa Krajowego
- fundusze z budżetu Unii Europejskiej, w tym w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (w szczególności, dedykowany Wielkopolsce Wschodniej, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji),
- środki wycofane z instrumentów inżynierii finansowej w okresie 2007-2013 oraz instrumentów finansowych i pomocy zwrotnej w okresie 2014-2020, podlegające ponownemu wykorzystaniu w formie wsparcia zwrotnego,
- programy i inicjatywy unijne inne niż fundusze strukturalne,
- inne środki zagraniczne, jak środki Europejskiego Banku Inwestycyjnego czy Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

8. MONITORING STRATEGII

Za monitorowanie realizacji Strategii odpowiedzialny będzie Zespół zadaniowy wyznaczony do wykonywania niniejszego zadania, w którym zostaną powołane osoby do prowadzenia bieżącego monitoringu osiąganych wskaźników, prowadzenia danych, uzupełniania kart projektów, jak też współpracy z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi zaangażowanymi w realizację działań projektowych.

W procesie monitorowania uczestniczyć będzie również organ nadzorczy, którym jest Rada Gminy. Do jej kompetencji należeć będzie w szczególności: zapoznawanie się z postępami realizacji Strategii, wydawanie rekomendacji odnośnie zmian, aktualizacji, nowych kierunków, ewentualnie podejmowania działań zaradczych w przypadku rozbieżności założonych rezultatów.

Kluczowe dla monitorowania osiągnięcia zamierzonych celów będą takie działania jak:

- systematyczne zbieranie danych liczbowych dotyczących realizacji celów strategicznych i operacyjnych, przeprowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- przygotowywanie cyklicznych raportów ukazujących stopień realizacji celów Strategii,
- ocena osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań,
- ocena rozbieżności między przyjętymi celami i działaniami a osiągniętymi rezultatami,
- analiza przyczyn rozbieżności oraz identyfikacja obszarów wymagających podjęcia działań interwencyjnych,
- wydawanie rekomendacji odnośnie zmian lub konieczności aktualizacji Strategii oraz przyjętych działań.

Wykaz wskaźników odzwierciedlających sytuację w gminie w roku bazowym zawarto w poniższej tabeli. Wskazany jest systematyczny monitoring połączony z aktualizacją wskaźników przynajmniej raz w roku.

Tabela 14 Główne wskaźniki wyznaczone do monitorowania

Wskaźniki	Wartość bazowa/ dane za rok 2023	Zmianar.
Frekwencja w ostatnich wyborach do parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej w I turze (Sejm%, Senat%)	64,2	
Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego (%)	26,11	
Frekwencja w wyborach do Rady Gminy (%)	58,44	
Liczba działających NGO bądź KGW	18	
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w stosunku do średniej województwa:		
o z matematyki	51	
o z języka polskiego	63	
o z języka angielskiego	63	
Liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-6 lat	159	
Liczba miejsc w niepublicznych żłobkach	0	
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	362	
Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w placówkach prowadzonych przez Gminę	207	

Wskaźniki	Wartość bazowa/ dane za rok 2023	Zmianar.
Liczba klubów seniora działających na terenie Gminy	2	
Liczba osób bezrobotnych w Gminie (%)	8,3%	
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	121	
Liczba programów aktywizacji zawodowej	b/d	
Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i seniorów	0	
Liczba osób objętych programem opieki wytchnieniowej	0	
Liczba osób rozliczających się z podatku w Gminie	3159	
Liczba projektów lub inwestycji realizowanych przez podmioty prywatne przy współpracy z samorządem gminnym	0	
Liczba porozumień o współpracy zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami	1	
Liczba projektów gminnych poddanych do konsultacyjnych w ciągu roku (dane nie obejmują wyłożenia do publ.wglądu miejscowych planów zagosp.przest)	1	
Liczba szkoleń dla administracji publicznej	b/d	
Liczba projektów o zasięgu ponadregionalnym w których partycypuje gmina	b/d	
Liczba podejmowanych inicjatyw na rzecz współpracy międzygminnej	b/d	
Długość szlaków turystycznych w gminie w km	15,7	
Długość ścieżek rowerowych w km	4	
Liczba obiektów agroturystycznych	10	
Liczba wydarzeń kulturalnych i sportowych	2	
Liczba kół gospodyń wiejskich	8	
Liczba obiektów zabytkowych poddanych renowacji	b/d	
Liczba tablic informacyjnych dla turystów	b/d	
Liczba konkursów promujących ochronę środowiska naturalnego	b/d	
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, obszary NATURA 2000)	26 349,79	
Powierzchnia gruntów leśnych w gminie w ha	96,7	
Liczba wymienionych kotłów z dofinansowaniem z WFOŚiGW	b/d	
Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 w ciągu roku	0	
Roczna emisja CO ² z terenu całej Gminy Skulsk w Mg / rok	1589,3	
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	328,8	
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m ²	29,3	
Udział budynków przyłączonych do gminnej sieci kanalizacyjnej (%)	14,3	
Zużycie wody z wodociągów w m ³ w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w ciągu roku	37,06	
Liczba ton zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku na mieszkańca	b/d	
Udział odpadów posegregowanych w ogólnej ilości odpadów	81%	
Długość dróg utwardzonych w km	111,59	
Liczba punktów oświetlenia w gminie	397	
Liczba przejść doświetlonych po zmroku	7	
Liczba gospodarstw rolnych w gminie	405	
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON	507	
Liczba spółek handlowych w rejestrze REGON	23	
Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego w rejestrze REGON	1	

Wskaźniki	Wartość bazowa/ dane za rok 2023	Zmianar.
Liczba małych przedsiębiorstw	492	
Liczba przedsiębiorstw przemysłowych (z liczbą pracujących powyżej 49 osób)	2	
Liczba instalacji PV na budynkach gminnych	5	
Liczba wiatraków w gminie	0	
Liczba biogazowni w gminie	0	
Liczba gospodarstw domowych z dostępem do internetu szerokopasmowego (udział procentowy)	bd.	
Liczba samochodów zeroemisyjnych w gminie	0	
Liczba punktów ładowania samochodów elektrycznych	0	

Poza wskaźnikami określono listę projektów (załącznik nr 1), które są zaplanowane i są lub będą realizowane w Gminie Skulsk w okresie od 2024 do 2031r. W chwili przystąpienia do realizacji konkretnego projektu, istotnym będzie doprecyzowanie informacji o finansowaniu i zakresie działań przewidzianych w projekcie i uzupełnienie opracowanej w tym celu Karty Projektu stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

Przyjęty system monitorowania oraz raportowania służyć będzie kontrolowaniu postępów realizacji Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031. Ma on za zadanie zapewnić zgodność wdrażania dokumentu i określonych w nim działań z uprzednio przyjętymi założeniami, w szczególności poprzez dbałość o implementację zamierzonych celów. Zebrane dane powinny dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji na temat trendów i zmian zachodzących w Gminie oraz pozwolią ustalić obszary funkcjonowania, w których w należy zintensyfikować działania.

ZAŁĄCZNIK 1 Wykaz projektów zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031

1. Remont, przebudowa, modernizacja dróg, przepustów oraz chodników na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
2. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
3. Budowa, remont i modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowościach gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
4. Rozbudowa, budowa, modernizacja i doposażenie sieci wodociągowej na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
5. Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne oraz budowa nowych punktów oświetleniowych w miejscowościach gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
6. Głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
7. Inwestycje w odnawialne źródła energii na terenie gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
8. Instalacja stacji monitorujących warunki meteorologiczno- klimatyczne z systemem powiadamiania.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
9. Cyfryzacja usług publicznych realizowanych przez instytucje gminne.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
10. Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych /socjalnych i poprawa warunków mieszkaniowych w efekcie zmiany przeznaczenia obiektów będących własnością gminy oraz remontu i modernizacji istniejących.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
11. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska poprzez rozbudowę istniejącej infrastruktury zielonej oraz zwiększenie zasobów wodnych.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
12. Budowa i modernizacja istniejących ścieżek rowerowych i pieszo- rowerowych na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
13. Remont i modernizacja zabytkowych budynków znajdujących się na terenie gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
14. Rozwijanie systemu usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych na obszarze gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
15. Doskonalenie systemu odbioru odpadów na terenie gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
16. Rozbudowa, remont i modernizacja istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej, w tym budowa hali sportowej i infrastruktury sportowej.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
17. Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności oferty instytucji i podmiotów działających w sferze kultury.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.

18. Dostosowanie komunikacji zbiorowej do zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
19. Podniesienie poziomu usług edukacyjnych poprzez doposażenie placówek oświatowych oraz poszerzenie oferty edukacyjnej.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
20. Rozbudowa Przedszkola Gminnego o żłobek i sale przedszkolne na potrzeby mieszkańców gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
21. Wzmocnienie potencjału jednostek OSP z terenu gminy Skulsk poprzez między innymi doposażenie jednostek OSP.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
21. Wsparcie działalności świetlic wiejskich z terenu gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
22. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury <i>czasu wolnego</i> i turystyki na terenie gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
23. Budowa strażnicy OSP w Skulsku.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
24. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych z terenu gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
25. Wsparcie działalności klubów seniora oraz kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
26. Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
27. Zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
28. Wzrost ilości świadczonych usług medycznych w gminie	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
29. Poprawa jakości kształcenia dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie gminy Skulsk.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
30. Wzmacnianie kompetencji społecznych mieszkańców gminy.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
31. Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie.	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
32. Wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.
33. Nawiązanie współpracy w ramach partnerstw instytucjonalnych oraz uczestnictwo w projektach wspierających rozwój lokalny i regionalny	Inwestycje dotyczą całego obszaru gminy i są planowane w latach 2024-2031.

ZAŁĄCZNIK 2 Karta projektu w ramach Strategii rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031

KARTA PROJEKTU			
realizowanego w ramach Strategii rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031			
Dane projektu			
Nazwa projektu:			
Opis projektu:			
Podmiot prowadzący:			
Jednostka odpowiedzialna za prowadzenie:			
Data rozpoczęcia:		Planowany termin zakończenia projektu:	
Źródło finansowania			
Nazwa:			
Całkowita wartość projektu	Wartość dofinansowania	Wkład własny	
PLN	PLN	PLN	
Czy projekt jest realizowany w ramach partnerstwa?			
Tak ☐		Nie ☐	
Projekt - zgodność ze strategią i komplementarność			
Powiązanie projektu z diagnozą/celami strategii:			
Powiązanie z innymi projektami:			
Wskaźniki rezultatu:			
Wskaźniki produktu:			
Data:			
		Podpis osoby wypełniającej:	

Karta projektu, Źródło: opracowanie własne

9. SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa oraz śródlądowe drogi wodne na obszarze wielkopolski	28
Rys. 2 Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce oraz Koniński Obszar Funkcjonalny	39
Rys. 3 Położenie gminy Skulsk względem województwa wielkopolskiego	56
Rys. 4 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Skulsk w aspekcie przyrodniczo- turystycznym	58
Rys. 5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Skulsk w aspekcie komunikacyjnym i gospodarczym.....	65

10. SPIS TABEL

Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne oraz działania wyznaczone do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031	16
Tabela 2 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie Gminy Skulsk	25
Tabela 3 Zestawienie celów określonych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030	31
Tabela 4 Zestawienie celów określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+	34
Tabela 5 Charakterystyka Gminy Skulsk na podstawie Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040	35
Tabela 6 Zestawienie celów określonych Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	37
Tabela 7 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego	40
Tabela 8 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego	41
Tabela 9 Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego	42
Tabela 10 Analiza spójności Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z wybranymi strategiami na szczeblu krajowym	44
Tabela 11 Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Skulsk na lata 2024-2031 z celami innych dokumentów o charakterze strategicznym szczebla regionalnego	46
Tabela 12 Główne wskaźniki wyznaczone do monitorowania	76